

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 28

Redakcija: GLENMORE 5-7281

TREČIADIENIS (Wednesday) BALANDŽIO (APRIL) 16 D. 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

DEL PLIENO PRAMONĖS SUSITARTI NEVYKSTA

Washingtonas. — Vyriausybės atstovai sušaukė plieno pramonės ir darbininkų uni-jų atstovus tolimesnėms deryboms, tačiau nieko nepasiekus pasitarimai vėl nutrūko. Laikinas mobilizacinės įstaigos viršininkas J. Steelman spaudos atstovams po pasitarimų nutūkimo pareiškė, jog tolimesni pasikalbėjimai šiuo metu neturi prasmės.

Esą vyriausybės svarstoma pakelti darbininkams atlyginimą, kas, manoma, dar labiau padidintų jau dabar esantį dėl vyriausybės plieno pramonės perėmimo įtempimą. Fabrikų atstovai buvo susirinkę su advokatais tartis, kokią poziciją užimti dėl vyriausybės žygio, perimant savo žinion plieno pramonę. Kokių jie žygių imsis dar nėra paaiškėję. Senat. R. Taftas pakartotinai pasmerkė vyriausybės žygį kaip nepateisinamą sauvalę. Tačiau atly-

ginimų įstaigos direktorius Feisinger senato komitete, ginčydamas vyriausybės žygį, pareiškė, jog plieno pramonės vyriausybės žinion perėmimas esamomis sąlygomis buvo būtinas, nes tai liečia gyvybę ir mirtį JAV karių Korejoje.

Pranešama, jog senat. Morse, (resp., Ore.), pasiryžęs pasiūlyti kompromisinį sprendimą, kuriuo būtų pakelti darbininkams atlyginimai, bet leista pakelti ir plieno gaminių kainas.

Gen. M. B. Ridgway ginasi nuo reporterių klausimų, kai grįžo iš derybų posėdžio Panmunjame, Korejoje. Yra kalbama, jog dabartinis vyriausias Jungt. Tautų pajėgų Korejoje vadas galės būti paskirtas gen. Eisenhowerio vieton, kai šis grįs į JAV, norėdamas kandidatuoti į prezidentus.

Ispanija ir Portugalija laikysis kartu

Madridas. — Pranešama, jog, susitikę vienoje Ispanijos pasienio pilyje, gen. Franco ir Portugalijos min. pirm. Salazaras sutarė laikytis vienos linijos gynybos klausimu. Kiek šis susitarimas palies Portugalijos išpareigojimus Atlanto sąjungoje, kol kas nėra paaiškėję. Portugalija yra Atlanto sąjungos narys. Bet Ispanija šiai sąjungai nepriklauso. Atlanto pakto tarybos posėdžių Lisabonoje proga portugalai buvo iškėlę klausimą, kad Ispanija taip pat būtų priimta į Atlanto sąjungą, tačiau dėl diktatorinio Franco valdymo dauguma sąjungos narių yra prieš Ispanijos priėmimą į sąjungą. I Vakarų gynybą Ispanija tėra tiek įtraukta, kad yra užleidusi savo teritorijoj JAV oro ir laivyno bazes. Dabar vyksta dėl tų bazių statybos ir kitų su tuo susijusių dalykų tarp Ispanijos ir JAV atstovų pasitarimai. Šiems reikalams JAV numato išleisti \$100,000,000.

GANDHI MOKINYS PLANOJA "TAIKIĄ REVOLIUCIJĄ"

Benares, Indija. — 5,000 garsojo Gandhi mokslo šalininkų čia pasisakė už "taikią revoliuciją" ir pareiškė, jog imsis pasyvaus pasipriešinimo ir prieš Nehru vyriausybę, jei ši nevykdys jų siūlomų programų. Jie reikalauja atėinančių dešimt metų laikotarpį išdalinti bežemiams 2,500,000 akrų žemės. Šie Gandhi mokiniai, kuriems vadovauja Vinoba Bhave, laikomas nauju Gandhi, yra griežti komunistų priešininkai, bet reikalauja socialinių reformų neatidėliotino vykdymo.

KĄ PERGYVENO ATSLANKIUSI PAS BOLŠEVIKUS

Vokietija. — Iš Esslingeno kontoros tarnautoja, 27 metų, prieš dvejus metus lankėsi sov. zonoj. Ten buvo MVD suimta. Kas ten su ja nutiko, niekas nežino, nes ji pasirašė pasizadėjimą niekam nepasakoti. Paleista ir grįžusi į Esslingeną ji negalėjo nusikratyti baimės, kad vieną dieną vėl būsimanti atidūta į MVD nagus. Šitos baimės nepakeldama, ji Neckare nusiskandino.

Stalinas ir Adenaueris lenktyniauja

Nauja Sovietų nota dėl Vokietijos

Maskva. — Bal. 9 d. Sovietų už. r. min. Višinskis pasiūlytė Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos atstovus ir jiems įteikė naują notą. Joje kalbama vėl apie keturių susitikimą, kuriame būtų aptartas Vokietijos sujungimas, jos apginklavimas, visuotinių rinkimų bei bendros vyriausybės sudarymo klausimas. Siųs reikalas esą išspresstas gana aiškiai Potsdamo sutartyje.

Nauja šioje notoje — galybė daryti visuotinius rinkimus. Tik juos turėtų esą aptarti keturi didieji pagal Potsdamo sutartį, o ne JTO komisija.

Amerikiečių aukštojo komissaro Vokietijoje žmonės notą

įvertino neigiamai. Washingtonas esą įspūdis, kad Sovietai nori pradėti ir tęsti pasikalbėjimus kaip Korejoje, norėdami užvilkinėti Vokietijos įjungimą į Vakarų frontą. Spėjama, kad ir šis Sovietų pasiūlymas bus atmestas.

Sovietų reikalavimas apginkluoti Vokietiją sukėlė didelį sumišimą tarp pačių komunistų Vakaruose. Jie buvo įpratę pritarti ligšioliniam Maskvos nusistatymui, kad Vokietija liktų neapginkluota ir vėl nesudarytų pavojaus pasaulio taikai. Pakeitus Maskvai politiką, komunistai, ypačiai Prancūzijoje, turi skubiai persiorientuoti ir tikėti, kad Vokietijos apginklavimas būtų ma-

žesnis pavojus Prancūzijai negu jos įėjimas į Atlanto pak-

tu. Tuo pačiu metu Adenaueris taip pat veikia. Parlamento debatuose jis atmetė Maskvos pasiūlymą Vokietiją apginkluoti. Jis Vokietijai nepriimtinas, nes apginklavimas teturi prasmės tik sąjungoje su Vakarais. Parlamente Adenaueris gavo pritarimą savo politikai, kuri siekia kuo greičiau įjungti Vokietiją į Atlanto paklą. Tiesa, Adenaueris sutiko pasipriešinti iš socialistų opozicijos. Prof. Schmidt tvirtino, kad Vakarai nesą pajėgūs atsispirti bolševikams, tad neverta su jais rīstis. Net ir partijos draugų buvo priešingų. Bendriesiems vokiečių reikalams min. J. Kaiseris buvo pareiškęs, kad Adenaueris labiau susirūpinęs jungtine Europa, ne Vokietija. Esą Vokietijos interesus būtų prisiderinti prie europinių kraštų politikos — Britanijos, Šveicarijos, Skandinavijos, kurios siekia vadinamo neutralumo ir iš jo padaro nemažą pelną. Net min. Erhardas viešai kalbėjo, kad Vokietija yra suinteresuota atnaujinti prekybinius santykius su rytų Vokietija ir neapsileisti Britanijai, kuri padariusi Maskvos konferencijos progą pelningu sutarčių. Tačiau Adenauerio politika, kaip ją giria vokiečių spauda, nesanti Chamberlaino politika; jis panašus greičiau į Churchillį. Jis dėl to taip drąsiai lenktyniauja su Stalinu, kad randa aiškų pritarimą iš JAV.

Spauda rašo: juo Adenaueris labiau įjungs Vokietiją į Vakarų bloką, juo Maskvos pasiūlymai bus nuolaidesni propagandos sumetimais. Esą galima laukti, kad Sovietai sutiksia su JTO komisija padėčiai iširti, sutiksia su rinkimais keturių didžiųjų kontroliuojamais; toliau dar sutiksia svarstyti gražinimą Vokietijai žemių, kurias dabar valdo lenkai.

IVYKDYTAS NAUJAS ATOMINIS BANDYMAS

Las Vegas, Nev. — Čia įvykdytas antras dabar vykdomų atominų bandymų sprogdinimas, kuris iš viso čia yra jau keturioliktas. Ateinančią savaitę čia bus vykdomi atominiai manevrai, kuriuose dalyvaus daugiau kaip 7,000 karių.

UŽSIENIEČIŲ KARINIS JUNGINYS NETURI PASISEKIMO

Heidelbergas. — Pereitais metais į amerikiečių organizuojamą tėvynės netekusių užsieniečių dalinį testojo vos 220. Dalinys buvo numatytas 1,500 dydžio. Kai senatorius Lodge buvo pasiūlęs kongresui tokį dalinį organizuoti, daugelis amerikiečių tikėjosi, kad pabėgusieji iš komunistų okupuotų kraštų mielai į tokį dalinį stos. Manoma dabar, kad bus suorganizuotas tas dalinys tik dešimtadalio dydžio, kurio buvo laukiama. — Amerikiečių pareigūnai tiria priežastis. O jos yra labai nesudėtingos: amerikiečių vyriausybė nėra pareiškusi, kad ji okupuotus kraštus išvaduos; tada vardan kurių idealų žmonės, išrūkusieji iš Stalino nagų, eis kovoti ir žūti. Juo labiau, kad Sovietai laiko tokius žmones savo piliečiais ir jiems taiko dezertyrų nuostatus, bet ne belaisvių.

Gen. Eisenhoweris su žmona Velykų švenčių metu išeina iš amerikiečių baznycios Paryžiuje. Prieš grįždamas į JAV, jis dar numato aplankyti visus Atlanto sąjungos kraštus.

POTVYNIŲ SRITY PADĖTIS DAR PABLOGEJO

JAU 100,000 LIKO BE PASTOGĖS

Omaha, Neb. — Pranešama, kad dėl Missouri ištvinimo įvykusi katastrofa dar padidėjo. Potvynis apsemia vis daugiau miestų ir kaimų. Raudonojo Kryžiaus žiniomis jau 26,620 šeimų, arba daugiau kaip 100,000 asmenų, yra likę be pastogės.

Council Bluffs, kuris turi 45,000 gyventojų, dviem trečdaliams gresia potvynis, 34,000 šio miesto gyventojų ir 5,000 Omahos priemiesčių jau yra pasitraukę iš savo namų. Jau apsemti arba yra potvynio gresmės 86 miestai ir apie 1,000,000 akrų dirvų tyvuliuoja vandenyse.

Kadangi potvynis vis didėja, reikia imtis skubių priemonių paaugštinti užtvankų pilimus.

Vandens lygis jau pasiekė 27 pėdas ir laukiama, jog pakils ligi 31 pėdos, o pilimai tėra 26,6 pėdų aukščio. Pilimui paaugštinti klojami smėlio maišai. Šiuo metu prie to dirba 8,000 karių bei civilių ir numatoma dar 2,000 atgabenti.

Nuostoliai dar neapskaičiuoti, bet jie sieksia daugiau, kaip \$100,000,000.

St. Paul, Min., Mississippio vanduo taip pat pasiekė rekordinio 22,10 pėdų aukščio ir laukiama, jog dar kils. Jau 5,000 šio miesto gyventojų turėjo pasitraukti iš savo namų.

Minnesota upė, kuri įteka į Mississipi, taip pat smarkiai patvinsusi, ir eilė nedidelių miestelių jos srity yra iš dalies apsemti.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Gen. MacArthuras pakartotinai pareiškė, kad jis jokioms pareigoms, taigi ir į prezidentus kandidatuoti nenumato.
- Vakarų sąjungininkų aukštieji komisarai Vokietijoje pareiškė, jog ruošiamoji su Vakarų Vokietija sutartis, kuri kol kas atstos taikos sutartį, ligi gegužės 1 d. bus visiškai baigta ruošti.
- Bolivijoj nacionalistų revoliucionierių partija po trijų dienų kruvinių kovų nuvertė ligšiolinę vyriausybę ir paėmė valdžią į savo rankas. Padėtis krašte kol kas labai įtempta.
- Egipto ministeris pirmininkas kreipėsi į Anglijos vyriausybę, pasiūlydamas pradėti pasitarimus ginčijamais Suezio ir Sudano klausimais.
- Į JAV atvyksta Austrijos kancleris L. Figl, kuris dėsias pastangų gauti iš JAV vyriausybės daugiau pagalbos Austrijai. Ligi šiol metinė JAV pagalba Austrijai siekia 86 milijonus dolerių.
- Pietų Afrikoj rasiniai įstatymai vis daugiau įtempia padėtį. Teismas paskelbė nekonstituciniais įstatymus, kuriais apribojama mišrios kilmės piliečių rinkimų teisės. Tačiau min. pirm. Malano nacionalistinė partija deda pastangų jos parlamente prastvest rasinius įstatymus išlaikyti.
- JAV atominė komisija paskelbė, jog ji ruošia naują programą, kuria numatoma išplėsti urano 235 gamybą. Šis uranas yra pagrindinė medžiaga tiek kariniams, tiek civiliniams reikalingams gaminant atominę energiją. Ruošiamai programai vykdyti reikėtų milijardų dolerių.
- Sovietų atstovas Jungt. Tautose J. Malikas nusiginklavimo komisijos posėdy pareiškė, jog nesą prasmės nusiginklavimo klausimais diskutuoti, kol Vakarų valstybės nesutinka tuoju pat uždrausti atominius ginklus, o tik paskui tartis dėl nusiginklavimo.

Spiglinuotų pietų užtvankos yra nemaža kliūtis, kai JAV kariai Korejoje puola priešo pozicijas. I vietas iklivus maršas turi būti išgelbėtas savo draugu.

POSĖDŽIAVO KULTŪROS LAISVĖS GYNĖJAI

K. RAUKLAUKIS, mūsų korespondentas Švedijoje

Pavasaris buvo jau ir Švedijoje besibeldžias į duris, bet kovo pabaigoj tikrai užspigino vėjai nuo Sibiro. Gal tyčia. Mat, čia pradėjo jau posėdžiauti visokie sąjūdžiai, kurie sibirisko režimo nekencia. Tarptautinių kongresų bei konferencijų bus daug šioje šiaurės Venecijoje.

Kovo 30 d. Stockholman susirinko skandinaviskoji grupė taip vadinamojo kultūros laisvės kongreso. Šis sąjūdis susikūrė 1950 m. kultūriniam kongrese Berlyne, kur ypač aktingai buvo nuo komunizmo atpuolėliai, kaip Arthur Koestler, Herbert Read ir Ignazio Silone. Jo tikslas yra kovoti už dvasinę laisvę ir diskutuoti laisvės problemą, taigi jau iš karto paryškėja sąjūdžio nusistatymas prieš komunizmą ir kitas diktatūras.

Kongresas, o sąjūdis taip vadinamas, turi savo biurus Berlyne, Frankfurte, Paryžiuje, Londone ir New Yorke, jo sąsąskaitose net ir į Indiją, kas nusikeroję net ir į Indiją. Kongresas randa atbalso ir Skandinavijoje. Dabioje būrelis intelektualų grupuoja apie Kopenhagos ufo profesorius Erik Hufeldt, švedijoje iniciatorių yra nepaįstamasis kovotojas už laisvę ir teisybę rašytojas ir senatorius Ture Nerman (didelio pabaltiečių draugo ir jų teisių gynėjo prof. Birger Nerman brolis). Norvegijoje sąjūdžio vėliavą neša jų didysis lyriks, pasipriešinimo sąjūdžio vokiečių okupacijos metu vienas iš šūlių, facetininkas Arnulf Overland, kur yra bene pati įdomiausia šios skandinavų konferencijos asmenybė.

Overlandas yra ir poetas ir politikas. Keista, poetai, paprastai, dažnai ima ir nukalba politiniuose klausimuose, bet Overlandui, sprendžiant iš jo politinių kalbų ligi šiol, taitai dar "nepavyko". Jis į konferenciją atvyko pora dienų ankščiau. Mat, Humanistinės Draugijos pakvietimas jis skaitė apie šiaurės kraštų susiskaldymą ar suartėjimą. Vos tik išlaisvintas iš nacistų nelaisvės, Overlandas tuoj tą patį dieną viešai deklaravo, kad Sovietų tiranija gresia Vakarų laisvei. Daug ankščiau negu Atlanto paktas gimė, jis savo kalbose, o kalbėtojas jis geras, aiškiai pabrėžė, kad demokratijos privalo susiburti kartu, veikti kartu, kad gautų savo apsaugoti. Užtat ir dabar savo paskaitoje jis pabrėžė būtinumą Norvegijai ir Švedijai bei visokių kitokių veikimų veikti kartu ir politiniai. Nepagyry jis švedų neutralumo ir jų nedalyvavimo Atlanto pakte.

Į tą skandinavų konferenciją yra pakvietas ir sąjūdžio pirmininkas šveicaras rašytojas Denis de Rougemont bei Francois Bondy. Sąjūdžio Paryžiuje leidžiamo laikraščio "Preuves" redaktorius, Denis de Rougemont savo pasikalbėjime su laikraštiniškai pabrėžė asmenybės svarbą kultūriniam gyvenime. "Asmenybės mintis yra pats originaliausias ir pats

giliausias Europos kūrinys, asmenybės idėja gludi tikroje, kuriame laisvė. Asmenybė yra pavienis žmogus su savo vidiniu pašaukimu, kas jį ir skiria nuo masės, bet kartu jį ir jungia su bendruomene. Asmenybė yra totalinis žmogus, o kur žmogus nori būti totalinis, ten niekada negali būti totalinės valstybės. Asmenybės mintimi Europaa gimė, jos sutikimu ji turės ir žlugti.

Grįžtant prie tos skandinavų konferencijos, tai ji savo pirmojoje rezoliucijoje pabrėžia Berlyno konferencijos poziciją ir ragina ypač intelektualus Skandinavijoje su jos senomis Vakarų kultūros pagrindais sukurtais laisvės tradicijomis, būdėti tos laisvės, kurią ji dar tebeturi, sargyboje. Materialinio saugumo neužtenka. Kaip laisvė ilgainiui negali būti be saugumo, taip saugumas ilgainiui lieka bevertis be individo laisvės. Konferencija protestavo prieš laisvės žlugdymą Sovietų Sąjungoje ir kitose diktatūrinėse valstybėse rytuose, taip pat ir Ispanijoje, Argentinoje ir visur kitur. Konferencija pareiškė savo solidarumą kultūros laisvės kongresui ir iš visiemis už vakarietiška laisvę kovojantiems sąjūdžiams visuose kraštuose.

"Taikos gynėjai" bijo pasisakyti savo vardą

Bet gyvenimas mėgsta kontrastus. Kartu kai individo laisvės gynėjai rinkosi į Stockholmą, kelioms valandoms Štockholmo aerodrome nutūpė lėktuvai ir su kitais "taikos" apštalais — tai Rytų delegatai, kurie vyko į "pasaulinės taikos tarybos" sesiją Oslo kovo 29-31 d. Visi jie atvyko iš Maskvos. Pasitikusius, o pasitiktį visada yra kam, rusas Ilya Ehrenburg supažindino su kitais dviem savo kolegomis Fedejevu, generaliniu rašytojų sąjungos sekretorium, ir dramatišku Mečinevu. Iš kiniečių žymesnieji buvo rašytoja Lin, jos kolega Go-Mo-Te ir Pekingo mokslo akademijos pirmininkas Tsien - San - Tsu. Trys šiaurinės Korejos atstovai buvo Korheiguk, Ten-Don-Hek ir Li-Gi-Sen.

Spaudos atstovams ir tokie "taikos" balandėliai įdomūs. Tad skubiai buvo suorganizuotas pasikalbėjimas su jais. Bet jau nuo pirmosios minutės prasidėjo "kliūtys". Vienas iš šiaurės korejiečių ponų, geroką valandėlį kalbėjęs prancūziškai su Ehrenburgu, staiga visai pamiršo prancūziškai, kai vienas iš spaudos kolegų paklausė jo apie kelionę. O vienas iš kiniečių, taip puikiai kalbėjęs angliškai, staiga prarado žadą ir negalėjo pasakyti, kuo jis vardu. Kaip prisipažinti, kad šalia maišosi Sovietų ambasados Stockholme patarėjas ir spaudos attachė, nekaltant jau apie slapčius agentus, kurių buvo "laukiančiųjų" tarpe.

Pittsburghe smagiai nusiteikę pilno pramonės darbininkai grįžta atgal į darbą Jones and Laughlin Corporation įmonėse. Ketvirtuo savo didumu JAV pilno gamybos įmonė tikisi po kelių dienų vėl pasiekti normalios gamybos.

ATVIRAS LAIŠKAS

PONE REDAKTORIAU,

Neliesdamas vertinimo, kuris spaudos dalies buvo skirtas mano vaidmeniui visuomeniniuose santykiuose, tenoriu atlikti faktus, siejamus su mano asmeniu, kurių iškreipimas visuomenė ne tik klaidina, bet gali turėti ir kurtosios reikšmės prieš tam tikras visuomenines institucijas.

Nepretenduodamas į Tamsos laikraščio labai tauponą ir taupytiną vietą, būsiu patenkintas, jeigu Tamsta rasi laiko bent savo žiniui atkreipti dėmesio į žemiau surašytus patikslinimus. Žinoma, būčiau dar dėkingesnis, jeigu rastumėt galimam panaudoti juos ir Jūsų skaitytojų žiniui.

I. DIRVOS (52. 3. 12) korespondentui J. Masiliui į jo klausimą: "Ar J. Brazaitis atvyko į JAV kaip VLIKo įgaliojtinis su VLIKo misija ir ar tuo titulu jis davė spaudai savo pasikalbėjimus", — I. Šidiškis, kaip VLIKo ir Vykdomosios Tarybos narys, atsakė: "J. Brazaitis išemigravo per IRO bendrą tvarką. Iš VLIKo jis laikinai pasitraukė ir į jo vietą įėjo naujas jo grupės atstovas, J. Brazaitis galėjo duoti pasikalbėjimus tik savo arba savo politinės grupės vardu, bet ne VLIKo."

Toks klausimo kėlimas ir į jį atsakymas prasmingais nutylėjimais arba faktų iškreipimu galėjo sudaryti įspūdį, kad Brazaitis Amerikoje pasikalbėjimus duoda VLIKo vardu; kad laikydamas save Vliko bei Vykdomosios Tarybos nariu ir tuo vardu atliktas tam tikrus įpareigojimus, elgiasi saviškai, peržengia įgaliojimus, savinasi, kas jam nepriklauso, žodžiu virsta chieslakovu.

Labai gerdamas T. Šidiškio autoritetą informacijos srityje, vis dėlto kreipiausi į Vliko bei VT Pirmininką, norėdamas patikrinti T. Šidiškio informaciją apie mane ir prašydamas pranešti: (a) kokis buvo Vykdomosios Tarybos nutarimas dėl mano pavedamo politinės konferencijos klausimų išstudijavimo ir jų paruošimo; (b) ar tas nutarimas buvo atšauktas kokiomis aplinkybėmis; (c) ar aš išvykau į JAV su užsienio tarnybos valdytojo titulu, ar išvykdamas buvau Vliko iš jų pareigų atleistas. Į tai Vliko bei VT pirmininko raštu 1952. 3. 23 buvo atsakyta:

"VLIKo RT Valdytoji Juozas Brazaitis.

"Atsakydamas į Tamstos man rašytą 1952. III. 15 laišką, turiu garbės pranešti, kad

1. Tamstai iškylant laikinai į JAV VLIKo VT yra štai ką nutarusi — a. Brazaičiui mokė-

ti ikšiolinį atlyginimą iki 1952 m. balandžio m. 1 d.; b. Pavesti jam kontaktuojant su PZ. ALT bei LE-PLG atlikti paruošiamuosius darbus (programą) veiksnių konferencijai.

2. Tas VT nutarimas nebuvo atšauktas, atvirkščiai, jis buvo VLIKo 1952. II. 1 posėdy patvirtintas (protokolas Nr. 299).

3. Tamsta išvykau į JAV užsienio reikalų tarnybos valdytojo titulu ir VLIKo iš savo pareigų nesi atleistas."

II.

VLIKo bei VT Pirmininko pareikšto punktas (la) nurašoma ir kita kuo kurios spaudos ("Dirva", "Vienybė", "Laisvė") susirūpinimą, kad Brazaičiui esant tebekomamas atlyginimas net 500 dol. mėnesiui.

Ta proga paaiškinama ir konkrečiai: (a) Vykdomosios Tarybos narių ir VLIKo Pirmininko (VLIKo narių atlyginimo visai negauna) atlyginimas visų vienodas — po 450.—DM mėnesiui ir šeimos priedas. Tai gi šiuo atveju Brazaitis gavo viso 128 dol. (b) Brazaitis, kaip iš tos pačios spaudos minėtas Kaminskas, išvykęs iš pareigų atlyginimą gavo (ne gauna) už tris mėnesius. (c) Tarp Brazaičio ir kitų VT išvykusių narių atlyginimo atžvilgiu skirtumas tas, kad Brazaitis VT darbe savo vietoje paliko kitą asmenį, ir iš Brazaičiui skirtu trijų mėnesių atlyginimo buvo mokama tam, kuris jo vietoje dirba.

III.

DIRVOJE (52. 3. 13) MLT narys Puskepalaitis, paklaustas: "Ar tiesa, kad MLT nenori įsijungti į VLIKą, atsakė, kad visuomenėje tokią klaidingą išvadą kai kas padarė iš Brazaičio pareikšto spaudai. Po šito Puskepalaičio pasikalbėjimo kai kuri spauda ėmė rašyti, kad VLIKo nariai apie MLT netiesą skelbia. — Ryšium su šia polemika, kiek ji liečia mane, laikau tikslingai atkreipti dėmesį į šiuos faktus:

Viena, p. Puskepalaitis buvo atsargus ir pastebėjo vis dėlto, jog "Brazaitis netvirtino, kad MLT tiesiog atsisakė įeiti į VLIKą." Bet galia, kad jis nepasakė, kad Brazaitis tvirtino, ir ar tai, kad Brazaitis tvirtino, yra tiesa, ar netiesa. Tad pakartojau Brazaičio pasakymą: MLT atstovas Vykdomosios Taryboje p. Brakas pareiškė, kad šiuo metu nelaiko aktualiu klausimu M. Lietuvos atstovo buvimą Vlike. — Kad būčiau čia netiesą pasakęs, tikiu, p. Puskepalaitis netvirtins.

Antra, tikslumo ir tiesos dėliai noriu pastebėti, kad anas mano pareiškimas, kai kurių laikraščių buvo sutirštintas ta prasme, kad iš mano išdėstytų

Spaudos puslapiuose

DEL LITERATŪROS VERTINIMO

DRAUGAS 3. 22. Žinomas mūsų poetas Jonas Aistis, teigiamai pasisakydamas dėl naujai pasirodžiusio Aloyzo Barono grožinės prozos knygos "Debesys plaukia pažemiu", šia proga paliečia ir mūsų literatūrinę kritiką bei recenzijas.

Rimtos literatūrinės kritikos mes stingame.

Recenzijos visko paliesti negali. Be to, jos nepasiekia ir tikslo, nes jų niekas nepaiso. Dar blogiau: skaitytojų akyse jos nuvertina pačius rašytojus:

"...skaitytojas, prisiskaitęs pastabų, pradeda su tūlu nerimumu žiūrėti į raštą ir rašytojus. Jei mūsų tautoje rašytojas neturi gero vardo, tai bus čia prisidėję kritikos ir polemikos, nes paprastas skaitytojas yra nekritiškas ir jis visada į vieną maišą, visus en bloc niekina."

Tad ką reikėtų daryti?

Autoriaus manymu, galėtų būti dvi išletys. Viena — recenzija turėtų ribotis tik "valdišku atpasakojimu turinio ir autoriaus pagyrimu." Antra — "Ar nereikėtų mūsų autoriams, ypač jaunesniems, prieš spausdinant veikalą, jį parodyti savo draugams arba net eiliniams

skaitytojui. Pašalinis žmogus visada daugiau mato. Žinoma, geriau būtų parodyti nusimančiam."

Visiškai pritardami antram "receptui", negalime sutikti su pirmuoju. Juk ty autorių atsiranda visokių, net tokių, kurie tegamina tik šlamštą — tad negi reikėtų pagirti ir tokius? Tokiems reikia subirsti "botagų," ir tai gerokai. Be to, turime didesnius reikalavimus statyti savo recenzentams. Visų pirma išginkime iš laikraščių tuos, kurie literatūros vardu siekia nieko bendro su literatūra neturintį tikslą. Jie daugiausia ir nuvertina skaitytojų akyse literatūrą. Todėl rūpindamiesi padėti taisyti, reikalaujame iš literatūros vertintojų daugiau kultūros ir atsakomybės.

Atgrasus susmulkėjimas

NAUJIENOS 3. 24. Clevelando slapyvardinis korespondentas dedasi esą susirūpinęs Čiurlionio ansamblio likimu. Pažymėjus, kad ansamblio eiles palikusios geriausios balsinės pajėgos ir kad ansambly iš viso jaučiamas "išsivaikščiavimo" nuotaikos, korespondentas stengiasi surasti ir šito reikšnio priežastis. Pasirodo, vienintelė tokia priežastis — tai ansamblio koncertai, kuriuos rengia Draugo bendradarbių klubas lietuviško romano premijai! Mat, ansamblio dalyviai nesą tik vienos srovės žmonės, tad "kitai srovei priklauso" esą dėl šių koncertų "savotiškai įžeisti." Vienas toks "įžeistas" ansamblio dalyvis korespondentui nurodo ir būdą, kaip reikėtų šį reikalą sutvarkyti — esą tą tūkstantį dolerių Čiurlionio ansambliui galėtų atiduoti Altui arba literatūrinę premiją skirti ir savo vardu, nes tokiame darbe ansamblio vardas yra pakankamai autoritetingas.

Dėl galėjimo, žinoma, Čiurlionio ansambliui gali daryti viską, kaip tik jam patinka ir atrodo geriau. Tai jo reikalas. Ir dėl šių koncertų juk buvo su juo susitarta. Bet taip pat niekas, be paties korespondento ir to "įžeisto" ansamblio dalyvio, turbūt netiki, kad ansambliui galėtų subyrėti... nuo koncertų. Visa tai tėra tik miglų pūtimas.

Tiesa, kad mano pranešime apie diplomatinis atstovus nebuvo kalbama. Bet netiesa, kad šis faktas duoda bet kurio pagrindo anoms išvadoms apie samokslą. Dariau apžvalgą ne apie laisvinimo veiksmus ir jų tarpusavio pasiskirstymą laisvinimo darbe, o tik apie Vliko veiklą ir tai tik tos veiklos dalį, kuri praktiškai įeina į užsienio tarnybos sritį. Imdamasis diplomatinis atstovų veikimo apžvalgos, būčiau greičiau galėjęs duoti pagrindo kitoms nereikalingoms išvadoms.

Ką iš tikrųjų laikau laisvinimo veiksniais, iš to nedariau ir nedarau jokios tylos, kai apie tai yra vieta kalbėti. Tame pat pasikalbėjime paklaustas dėl pramatomos veiksmų konferencijos, pareiškiau: laisvinimo veiksniais įprasta laikyti Vliką su VT, mūsų pasiuntinius, Altą, Bendruomenę. Taitai buvo referuota ir spaudos. O pranešimuose visuomenei, kur gaudavau pasisakyti ne tik apie Vliko veiklą, bet apie Lietuvos bylą apskritai, apsiuntinių ir Vliko darbo charakterį apibūdinau šiais žodžiais: Lietuvos pasiuntiniai, kaip mohikanai eina sargybas savo tvirtovėse, į kurias juos pastatė nepriklausoma Lietuva, o Vlikas su prityrusiais talkininkais (Altu, Free Europe patariamąja grupe, ne postuose esančiais diplomatais) yra judrieji daliniai, kurie veržiasi ten, kur strategiskai sėmingiausiai gali vieną ar kelti tikslą laimėti (Chicago).

Kuriais sumetimais buvo ir tebėra iškraipomi faktai ar fabrikuojami prasimanymai, kaip ir šis tylos samokslas įtarinėjimas, palieku spręsti pačiam šio laiško skaitytojui. Prašau priimti, Pone Redaktoriau, mano tikros pagarbos pareiškimą.

J. Brazaitis

Šito tariamo susirūpinimo ansamblio likimu šaknų reikia ieškoti kitur. Ir jos slypi toj li-gūstoj neapykantoj, su kuria mes dažnai pasitinkame ne savo sklypo žmonių darbus. Kad ir čia: koncertus rengia Draugo bendradarbių klubas! Jis už mūsų tvorelės! Todėl rėkime!

Darosi tiesiog klauku pagalvojus, kur mes pagaliau atsiduriame. Normaliai kiekvienas lietuvis juk tik džiaugtis turėtų, kad atsiranda kas mūsų ansamblių koncertus rengia ir taidar sujungia su didesniais tikslais. Dieve tik duok daugiau tokių Čiurlionio koncertų rengėjų kaip kad Draugo bendradarbių klubas, tai ansambliui galės nuvykti ne tik į tą vieną Chicago, bet ir į kitas lietuvių kolonijas ir ne tik mūsų literatūrai, bet gal ir mokslui, ir menui ką nors laimėti.

Stai kodėl mes ir manome, kad jie jau kas veda mūsų kultūrinį gyvenimą prie subyrėjimo — tai daugiausia tik tokių korespondentų ir jį panašių žmonių kultūrinis nesubrendimas ir atgrasus susmulkėjimas, neleidžias ramiai pažūrėti į ne savo srovės lietuvių lietuvišką patriotišką darbą.

Būdinga dar, kad šitas "susirūpinimas" pradeda reikštis tada, kai Čiurlionio ansambliu visu atsidėjimu rengiasi dviem koncertams — Clevelande ir Chicagoje. Ar tik "susirūpinimo" skraiste nėra pridengtas noras pakenkti?

Nežino kairė, ką daro dešinė

DIRVA 3. 27. Čia spaudos apžvalgininkui vis dar maudžia dantį dėl Balso pirmininko kelionės į Europą — jam be galo rūpi, kas gi šią kelionę apmokės. Nesusiųdauydamas jis cituoja čia Neprikli. Lietuvą, čia Darbininką, pagallau rašo:

"Taip ir neišku pasidaro, kur yra čia tas pirmininko minimas Balso pinigų taupymas?"

Apžvalgininkui viskas turėtų paaiškėti iš pačios Dirvos, kur tame pačiame numery jam rūpintu klausimu yra šiaip pasakytas:

"Kadangi kan. J. B. Končius CARE organizacijos vardu, kaip vienas iš jos direktorių, Europoje lankys ir CARE skyrių, tai didžiulą šios kelionės išlaidų CARE organizacija ir padengs."

St. Papartis

TIK RIBOTAM LAIKUI
NAUJAS STOGAS apdengti 500 kv. \$90.00
 pėdų ir taisymai

CERPES (shingles) apdengti 500 kv. pėdų \$190.00

geriausios kokybės — pilna garantija
 Galite patikėti, kad p. Vincent darą atliks sąžiningai

IŠDAŽYSIME
 5 KAMBARIUS, vonią, koridorijų už \$165.00
 Aukštos kokybės dažai — puikiausiai atliktas darbas

NAMŲ DAŽYMAS
 MEDINIŲ NAMŲ • PLYTINIŲ • STUCCO
 prieinamos kainos

LANGAI — Išdažyti su "Dutch Boy Lead", užkituoti, aptinkuoti — \$2.50

Specialiai pavasario sezonui

Apsaugokit savo namus nuo vandens
 Mes išvedame ŠALIGATVIUS • IVAŽIAVIMUS • GARAZUS • PLYTINIUS LAIPTUS • STUCCO

Darbas atliekamas nuolatinėj priežiūroj. Rūpestingas išplanavimas užtikrina puikiausią darbo atlikimą.

Lengvos išsismokėjimo sąlygos

PASAUKITE MR. VINCENT DABAR Evergreen 7-5590

MES VAŽIUOJAME VISUR

VINCENT K.

Generalis kontraktorius.

Licensed Rigger No. 3333

303 SOUTH 4th STREET
 BROOKLYN, N. Y.

VARDAN DIEVO

Mažųjų Maldos — paveiksluota maldaknygė, kurią parengė Kun. Stasys Yla, iliustravo dail. Paulius Augustas. 66 originalūs paveikslėliai, ciluotos maldos. Kaina \$1.25

Kreiptis: Darbininkas, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., arba pas leidėją: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

JAUNAS AR JAU SUSENĖS?

Kai pavasaris pabunda...

Kai pavasaris išbunda ir saulė ima krauti ant medžių žiedus, rausvai sužydi ir susiraukšlėję veidai. "Ak, kad būčiau vėl jaunas?" — atsidūsta ne vienas, metų naštos prispaustas. Jis žiūri su pavydu į jaunuosius, kaip jie dūksta, ir apgaili, kad jo sąnariai jau ne tokie lankstūs. Mintis taip pat pasidaro nelanksti. Tarp dviejų kartų atsistoja nuomonių skirtumai ir net barniai. "Tie seniai mūsų nesupranta" — numoja ranka jaunimas. "Tie jaunieji eina iš kelio ir proto visai neturi" — kietai nusprendžia senimas. Tuo tarpu sąnarių lankstumas ir dvasios jaunumas ne visada sutampa. Ne taip jau retai pasitaiko, kad žydintieji skruostai pridengia susenusią dvasią, o žilius ar pilkus, nors ir atrodo kaip stabaras, savo dvasiojo būna jaunas. Ar negalima būtų to patikrinti? Štai keli klausimai, į kuriuos prašome atsakyti, bet niekam nesakyti rezultatų: tegu taip palieka "jaunystės paslaptis".

Senimo egzaminas

Perskaičius žemiau surašytus klausimus, nors jie rodytųsi ir keisti, reikia atsakyti "taip", "abejoju" arba "ne". Štai tie "egzaminai":

1. Ar dažnai lankote sporto rungtynes?
2. Ar mieliai žiūrite naujų, modernių vaidinimų?
3. Ar bandote kai kada su savo žmona pasukti naują šokį?
4. Ar esate linkę pasinaudoti modernioms namų apyvokos priemonėms?
5. Ar taikote sau naujas sveikatos priežiūros ir dietos taisykles?
6. Ar pabandote kai kada pasigaminti neįprastų valgių?
7. Ar būtumėte linkę savo šeimos gyvenime šį tą pakeisti, reikalui esant, nors viskas jau 20 metų taip gerai eina?
8. Ar pastoviai sekate naujų knygų apžvalgas?
9. Ar tikite, kad visos rasės ir visi luomai vienodo yra gabumo?
10. Ar sekate technikos ir mokslo laimėjimus?
11. Ar lengvai atsisakytumėte senų gydymosi metodų, kuriuos mokslas randa klaidingais?
12. Ar geriau jaunimą kariškai kietai drausminti ar laisvai ugdyti?
13. Ar auklėjimas yra pakankama priemonė atgrasyti nuo baimės?
14. Ar dažnai pas jus užsina jauni žmonės?
15. Ar perkate ir mieliai dėvite naujos mados drabužius?
16. Ar sutinkate, kad jaunimui priklauso paskutinis žodis, kai jis renkasi sau profesiją?
17. Ar linkę esate su vaikais rimtai skaitytis ir jiems atsakomybę pavesti?

Atsakius "taip", rašome 2 punktus; "ne" — nieko; "abejoju" — 1 punktą. Tuo būdu galime surinkti nuo 34 punktų iki 0. Ką tai rodo?

Jauna ir judri dvasia
(nuo 34 iki 20)

Nors ir žilas jūsų plaukas ar visai jų nėra, esate sutapę su dabarties tempu ir dvasia. Jūs stengiatės, kiek tik galite, palaikyti ir fizinį ir dvasinį savo jaunumą. Pažiūros jūsų moderniškos ir plataus akiračio. Jūs taip pat suprantate kitus žmones, norite su jais bendrauti ir rūpintis nuolatinę pažangą. Naujai kartai nesate svetimas savo mąstysena ir gyvenimo stiliumi. Nuo jos ne tik nesate atsilikę, bet dar galite ją daug duoti.

Paviršutiniškas moderniškumas
(nuo 20 iki 10)

Jūs stengiatės pasisavinti visą tai, ką tik modernaus nugriebiate aprangai, buto įrengimui, elgsenai. Iš paviršiaus tai atrodo moderniška ir atitinka laikui, bet savo dvasia esate atsilikę. Turite norą ir kitose srityse neatsilikti, bet stingate tam pasiryžimo. Tai yra senėjimo ženklas. Reikia pasipaus-

ti. Jūsų žinojimas ir patyrimas, nuolat didinamas, padės neatsilikti nuo laiko dvasios. Jei jums pritrūks čia noro ir pastangų, pasijusite palikęs užpakalyje.

Atsilikęs šimtu metų
(žemiau 10 punktų)

Jums geriau būtų laikrodį pasukti atgal visu 100 metų. Tai buvo bent laikai! Naujoji karta iš jūsų nieko kito negali sulaukti, kaip tik pamokymų. Kaip nuostabu buvo kitados! Kokie klusnūs vaikai, kokie darbštūs ir dori jaunuoliai! Visą tai buvo, kai buvote trykštančios jėgos. Dabar ji išsekė ir iš kūno ir iš dvasios. To jau nebesugrąžinsi, nepasuksi atgal, kaip filmos. Jei galite dar kiek suprasti naujus laikus, pasistenkite.

Pabaigoje viskam galas

Viskas žemėje su laiku baigiasi, kaip ir šis "egzaminas". Jis nėra šimtu procentų tikslus. Negalima jokiais klausimais nustatyti, kiek tas ar kitas žmogus yra jau susenęs. Vis dėlto klausimai padeda kai ką suprasti, ir būtent tai, kad senstant kūnui, dvasią galima išlaikyti jauną.

Muzikantas, laikrodininkas ir ūkininkas

PITTSBURGH, PA.

Iš kurio Lietuvos krašto ir kada atvyko į JAV, užklausu pražilusį, bet dar energingą ir visada geros nuotaikos lietuvį Antaną Kailių.

— Esu iš Pilviškių, Vilkaviškio apskr. Tėvai norėjo mane leisti į kunigus ir aš jau buvau sutikęs. Tas planas sugriuvo, kada 13kos metų būdamas likau našlaičiu. Pasiekęs dvidešimtuosius — išvykau į JAV. Tai buvo 1900 m.

— Kur ir kaip pradėjote gyventi? — Atvykęs į Shenandoah, Pa., pasipikčiau lietuvių gyvenimu. Tada išvažiavau į Homestead, Pa. pas savo tetą. Čia suorganizavau orkestrą, kuris tapo garsiausias visoje Pittsburgho apylinkėje. Pareikalavimų šimtai. Grodamas smuiku uždirbdavau \$200,00 į mėnesį, kai tuotarpu geriausias darbininkas vos \$40,00. Taip verčiau si 9 metus.

Vėliau pradėjau taisyti laikrodžius ir atidariau brangenybių krautuvę. Vietos žydai, matydami mano didelį pasiekimą ir jiems nepakenčiamą konkurentą, slapta nupirko tuos namus ir mane išmetė. Tada, gavęs \$16,000,00 paskola, nusipirkau nuosavus namus, kuriuose šiandien yra už \$100,000,00 vertės turto.

— Kaip patekote į ūkį?

— Būdamas ūkininkų sūnus visada mėgau žemės darbą. 1943 m., pavedęs sūnui krautuvę, nusipirkau 90 ekerių žemę.

mės ir užvedžiau lietuvišką ūkį. Laikau 20 karvių, 1500 viščių, turiu didelį sodą su 300 višinių medžių. Bet dabar žemę pardaviau už \$19,000,00, pasilikdamas sau tik sodą.

— Būty jdomu girdėti apie tamstos šeimyninį gyvenimą? — 1913 m. vedžiau Teresę Vyšniauskaitę, iš Donora, Pa. Užaugino du sūnus ir tris dukras. Visi vedę ir visi biznieriškai. Žmona prieš porą metų susirgo astma. Dabar ji gydoma Tucson'e, Arizonoje. Priklauso lietuvių parapijai Homestead ir mieliau remiu kiekvieną katalikišką veikimą bei katalikišką spaudą.

Nuosirdžiai padėkojęs už malonų pasikalbėjimą ir skanius pietus atsisveikinau su malonių šeimyninku palinkėdamas jam geros sveikatos ir linksmų Velykų švenčių. M.B.

Visų pareiga ginti laisvę

Henry de Chambon, žinomas lietuvių bičiulis, "Revue parlementaire" patalpino straipsnį, pavadintą "Už geležinės uždangos", kuriame pažymi, kad Vakarai vis dar pakankamai neįvertina milžiniškų Sovietų apsiginklavimo pastangų. Visais balsais šaukdam už taiką, bolševikai nori užmigdyti Vakarų galybių budrumą ir išvystyti penktosios kolonos veikimą jų viduje. Tik nedaugetio sovietinių pabėgėlių liu-

JAV jau pasiekė paskutinieji pagal DP būlių lieisti tremtiniai. Čia matome paskutiniuosius transporto atvykusią žemą, kuri žiaugiasi pasiekusi laisvosios Amerikos krantus. Pagal DP būlių į JAV įvažiuo 339,000 asmenų.

Vliko pirmininko žodis

Vokietija. — Velykų proga Vliko pirmininkas prel. M. Krupavičius išleido atsisaukimą, kuriame sveikina visus lietuvių švenčių proga ir palygina mūsų tautos kančias su Didžiąja Savate. Kaip po Kančios Savatės ateina Priskėlimas, taip ir mums po vargų ir suspaudimų ateis giedresnės dienos. "Kaip tikime Kristaus prisikėlimu, taip tikime ir Lietuvos prisikėlimu. Kas praranda tą tikėjimą, tas Lietuvai nebe karys" — rašo Vliko pirmininkas savo atsisaukime. Toliau jis nurodo, kokie pavojai grėsia mūsų tautai Lietuvoje, kaip rusai stengiasi sunaikinti šeimą ir subolševikinti jaunimą. Kalbėdamas apie Lietuvą, Pirmininkas padaro tris išvadas: 1. vengti mišrių šeimų, 2. šeimos išlaikyti gyvą lietuviškumą su visais lietuviškais papročiais ir laimingos praeities prisiminimais ir 3. neįleisti į šeimą jokių bolševikinių nuodų, rusų kalbos ir jų papročių. Savo atsisaukimą Vliko pirmininkas M. Krupavičius baigia šiais žodžiais: "Mūsų svarbiausias tikslas atstatyti Lietuvą laisvą, stiprią, teisingą ir demokratišką; grąžinti jai jos tikrą ir gryną lietuvišką veidą, suderintą su jos kultūros papročiais ir jos tikėjimu. Dievo padedami, mes tai padarysime. Su tvirtu geresnės ateities ir laisvės kovų laimėjimo tikėjimu."

mu Vliko vardu siunčiu kryžiuojamai Lietuvai viltingą Aleliuą."

Baltimorės žinios

Buvo literatūros vakaras

Šeštadienį, balandžio 5 d., šv. Alfonso parapijos salėje ateitininkų kuopa surengė literatūros vakarą. Jame dalyvavo svečiai rašytojai Bern. Brazdionis, Nelė Mazalaitė, A. Vaičiulaitis, P. Jurkus ir bene visi rašytojai baltimoriečiai bei rašto mėgėjai. Vakare dalyvavo daug susipratusių lietuviškosios visuomenės. Visi buvo patenkinti, gavę progos arčiau pažinti mūsų žymiuosius rašytojus ir jų kūrybą. Vakaro rengėjai, šią pramogą surengdami, atliko didelę vertę lietuvišką kultūrinį darbą.

Margučių balius

Amerikos Legijono Lietuvių posto 154 Moterų Skyrius balandžio 19 d., Atvelykio šeštadienį, Lietuvių salėje rengia tradicinį velykinių margučių vakarą - balių. Už gražiausius margučius bus skiriamos premijos. Visi kviečiami margučių balijū dalyvauti ir nepamiršti atnešti originalių margučių konkursui.

PABALTJO CENTRO KOMITETO VEIKLA

Kovo 27 d. Augustdorfe įvyko Pabaltijo Centro Komiteto posėdis, dalyvaujant visų trijų tautų Centro Komitetų pirmininkams ir šiaip atstovams.

Posėdyje svarstytas pabaltiečių nusistatymas dėl sudaromo Vokietijoje tremtinių atstovavimui centrinio organo. Visų dalyvių tuo reikalu pareikšta vienoda nuomonė remti tokio organo sudarymą, nesikišant į kitų tautybių tarpe pasireiškiančius ginčus ir oficialiai įnešant į tą organą tik tada, kai bus pasiekta vieninga visų tautybių pažiūra ir pats toks organas sudarytas rimtu pagrindu.

Svarstytas visoms pabaltijo tautoms lygiai svarbus birželio mėn. 14 d. Sovietų pirmosios teroro bangos, deportacijų, minėjimas. Nusistatyta jį šiemet su dideliu rūpestingumu ruošti ir vokiečių visuomenėje, aprūpinant vokiečių spaudą išsamiais straipsniais, pravėdant tą temą visą eilę transliacijų Vokietijos radiofonuose ir rengiant iškilmingus minėjimus. Partuosiameis darbams išrinkta speciali komisija.

VAGIŲ IŠDAIGOS

Venecuela. — Caracase buvo atlidai. Per pamaldas, anksti rytą kažkas sūklejo: "Dega!" Nieko negelbėjo pamokslininko ramnimas. Išgąstis ir kamštis buvo tokia, kad 46 žmonės, daugiausia vaikai ir seniai, buvo sumundžioti, 160 sužeisti. Išgąstį sukėlė kišeninių gaudys.

LIETUVIAI PASAULYJE

Vokietija

• Mažosios Lietuvos Tarybos nariai Simonaitis, Brakas ir Banaitis lanko britų zonos klaidėdžių seniūnijas. Šis lankymas yra kartu paruošimas Mažosios Lietuvos Tarybos suvažiavimo darbams. Suvažiavimas numatomas per Sekmines. M. Lietuvos Taryba yra numaciusi pertvarkyti ir "Keleivio" leidimo pagrindus, jį legalizuodama vokiečių įstaigose.

• Vasario 16-sios gimnazija šiemet išleido pirmąją abiturientų laidą. Į tą progą suroštas iškilmes atsilankė kviestiniai svečiai ir tėvai. Sveikinimo žodį tarė Vliko atstovas dr. J. Grinius, PLB Vokietijos krašto valdybos pirmininkas Pr. Zundė, švietimo inspektorius A. Venclauskas, M. Lietuvos Tarybos prezidento pirmininkas E. Simonaitis ir Vydūnas. Mokslo metų baigimui atžymėti buvo surošta rankdarbių parodėlė ir meninė programėlė. Gimnazijai vadovauja rašytojas A. Giedrius.

Italija

• Balandžio 1 d., Romoje "Arti" teatre įvyko iš Argentinos atvykusios smuikininkės Elenos Kuprevičūtės koncertas. Jaunoji smuikininkė išpildė Mozarto, Brahms, Corelli, Kreisler, Bartoko, Budriūno ir Sarastato kūrinius. Pianinu akompanavo vienas iš geriausių italų pianistų Tullio Mazzocchi. Visi Romos laikraščiai šį pirmąjį mūsų smuikininkės koncertą Romoje įvertino su dideliu palankumu. Paskutiniu metu Elena Kuprevičūtė koncertavo Amsterdamo ir Paryžiaus. Ateinantį sezoną numato koncertuoti Ispanijoje, Londone ir Afrikoje.

Prancūzija

• Prancūzų Komitetas už Laisvąją Europą jau pradeda savo veiklą. Buvo surengta vieša spaudos konferencija, kuriai pirmininkavo Paul Reynaud. Į spaudos konferenciją iš lietuvių buvo pakviesti Baltrušaičiai, J. Lanskoronskis, E. Turauskas ir liet. žurnalistų sekcijos sekretorius J. Masiulis.

Brazilija

• Sao Pauloje "Prestes Maria" patalpose buvo atidaryta pirmoji lietuvių dailės ir liaudies meno paroda. Į parodą, Lietuvos konsulo A. Polišaicio pakviestas, atsilankė ir ją atidarė Sao Paulo gubernatoriaus prof. dr. Lucas Nogueira Garcez. Be to, atidarymo iškilmėse dalyvavo protokolo šefas prof. dr. Franchini Netto ir Sao Paulo konsulinio korpo nariai. Paroda buvo atidaryta iki kovo 31 d. Joje dalyvavo lietuviai dailininkai Vl. Stancikaitė - Abraitienė, A. Kairys, R. Kasperavičius, M. Ivanuskas ir kit. Atidarymo proga beveik visa Brazilijos spauda įsidėjo ir žinių apie Lietuvą ir jos vargus.

Uragvajus

• Montevideo dienraštis "El Dia" vėl įsidėjo visą eilę lietuvių žurnalisto K. Čižiro-Verax straipsnių apie Lietuvą ir bolševikų režimą, kur vaizdingai aprašomas Lietuvos vykdomas genocidas, MVD siautėjimai, Višinskio "teisingumas" ir visi kiti žiaurumai, kuriais laikosi Stalino vergų imperija. Straipsniai yra rūpestingai paruošti, gerai dokumentuoti ir turi didelį pasiekimą.

KAS KĄ SAKĖ

Karališkas atsakymas

Olandijos karalienės Julijanos vestuvėse, kai ji tekėjo už vokiečio princą Bernardo, dalyvavo ir Vokietijos ambasadorius. Jis prasiarė, kad būtų vestuvės dar smagesnės, jei jungtųsi ne tik Julijana su Bernardu, bet ir Olandija su Vokietija. Jaunoji nuotaka atsiliepė: "Bet tamsta gerai žina, kad mano motina yra jau per sena valdyti tokį didelį kraštą, koks yra Vokietija." Olandiją tada valdė dar jos motina karalienė Viktorija.

Tiksliai išvertė

Vertėjas Robert J. Bernstein Jungtinių Tautų viename posėdyje bolševikų atstovo A. Gromyko rusiškus žodžius, kurie angliskai turėjo reikšti sumažinimą ginklavimosi (reduction of armaments) išvertė į sumažinimą plepėjimo (reduction of arguments). Vertėjas suklydo, bet klaida buvo tiklesnė, negu A. Gromyko žodžiai.

Gyvulių globėjas

Mokytoja nusivedė vaikus į gyvulių parodą. Ten gyvuliams globoti draugijos atstovas A. Gromyko rusiškus žodžius, kurie angliskai turėjo reikšti sumažinimą ginklavimosi (reduction of armaments) išvertė į sumažinimą plepėjimo (reduction of arguments). Vertėjas suklydo, bet klaida buvo tiklesnė, negu A. Gromyko žodžiai.

Nespejo pasakyti

Pasakojama, kad gen. Smedley Butleris buvo labai rūpestingas. Ypač tikrines karių tvarką ir maistą. Vieną kartą pakeliui į kareivines sutiko vienerius benešantius didžiulį kaitlį.

— El, jūs ten, sustokite. Aš noriu paragauti. Kur šaukštas?

— Bet, generale... — Jokių čia man bet. Kokį čia jova! Jūs išvėrėte šiandien kariams? — pasakė paragavęs generalas.

— Pone generale, mes kaip tik ir norėjome pasakyti, tik tamsta neleidai, kad čia jokia sriuba, o tik indų paplovos, — atsakė virėjas.

Jau prisigyveno

— Kaip sekasi jūsų stūmiam daktarui medicinos praktikoje? — O, jis jau pakankamai prisigyveno. Kai kada jau gali savo pacientams pasakyti, kad nieko pavojingo nėra.

South Dakota aplankė septyniadešimt vienerių metų laikotarpį didžiausias potvynis. Valstybės sostinė Pierre apie 1,700 asmenų liko be pastogės, o kitose vietovėse apie 5,700. Čia matome, kaip vienas farmeris su visu narvu gelbsti iš potvynio savo vištas.

MOTERŲ PASAULY

Naujasis vokiečių motinų apsaugos įstatymas

Vakarų Vokietijos parlamentas priėmė naują motinų apsaugos įstatymą, kuris ne vienu atžvilgiu įdomus ir kitų kraštų moterims, kovojančioms už tinkamą jų įstatyminę globą.

Reik pastebėti, jog ruošiantis šį įstatymą balsuoti, daugiau kaip pusantros valandos kalbėjo tik moterys atstovės. Vienintelis vyro balsas, kuris šiuo metu pasigirdavo, buvo parlamento pirmininko, kuris išsukdavo kalbėtojas. Ne viena iš moterų buvo prisidėjusi, ruošiant 1927 m. tuo pat srities įstatymą, tad šiuo atveju galėjo pasinaudoti ir teoriniu nusimanytu ir eilės metų praktine patirtimi, kuri padėjo pašalinti kai kuriuos ankstesniame įstatyme buvusius trūkumus.

Parlamento dauguma buvo nuomonės, jog dabar pačiame įstatyme turi būti įtraukta ir visa tai, kas dažnai būna tik įstatymui vykdyti taisyklėse nurodoma, todėl įstatymas išėjo ilgas ir pilnas skaičių, kur smulkiai nurodoma, neščių moterų nedarbo laikas, poilsio laikas po gimdymo, neščių ir žindančių moterų darbo valandos bei kiti panašūs dalykai.

Neščių moterų apsaugai įstatymas, pvz., numato, jog išeiti iš namų, būdama neščia arba žindanti kūdikį, negali dirbti vėlesniu laiku, kaip ligi 10 val. vakaro. Ūkyje prie karvių melžimo dirbanti moteris nešumo ir kūdikio žindymo metu negali savo darbą pradėti anksčiau, kaip 5 val. ryto. Tramvajų konduktorės nuo ketvirtos nešumo mėnesio turi nutraukti darbą susisiekimo srityje. Visose darbo srityse šios padėties moterims neleidžiamas nakties darbas, antvalandžiai bei sekmdieniai ir švenčių darbas. Laukianti kūdikio moteris negali būti apkraunama sunkiu darbu. Ir, kad šis nuostatas turėtų praktinės reikšmės, pačiame įstatyme numatyta, kokio dydžio svoriai gali būti tokios moters kėlimami ar nešiojami. Kur dirbant nuolat stovėti, nuo penktos nešumo mėnesio darbas negali ilgiau trukti, kaip keturias valandas į dieną. O darbai, kur yra dul-

kių, dujų ar garų arba darbo vietoje yra karšta ar šalta, nuo pat nešumo pradžios turi būti nutraukti, jei jie gali blogai veikti būsimo motinos sveikatą. Ar darbas tokį pavojų sudaro, nustato tų sričių darbo priežiūros įstaigos.

Po gimdymo motina darbą turi pradėti tik septintą savaitę. Pačioms savo kūdikius žindančioms šis laikotarpis prailginamas ligi devynių savaičių, o perankstyvo gimdymo atveju ligi dvylikos savaičių.

Taip pat įstatymas suvaržo motinų atleidimą iš darbo.

Stengiamasi, jog neščioms moterims ir keturis mėnesius po gimdymo nebūtų reikalo rūpintis darbu gavimu. Tad šiame laikotarpyje draudžiama atleisti tokias moteris iš darbo. Atleistos gali būti tik dirbančios namų ruošioj, kur dėl šeimininių sąlygų gali susidaryti nepatogumų. Bet šiuo atveju atleista iš darbo moteris, kol gaus normaliai neščioms ir gimdžiusioms ligonių kasų mokamą savaitinę paramą, gauna specialią paramą, kiek didesnę už paprastą bedarbiui socialinio draudimo mokamą paramą.

KINIETĖS KELIAS Į LAISVĘ

Iki 1930 metų radikalaus įstatymų pakeitimo, Kinijoje senoji, nuo 654 metų galiojanti, Tang dinastijos įstatymų knyga. Nėra abejonės, kad daugiau kaip 1250 metų galiojanti įstatymai buvo labai atsilikę ir per tą laiką nepaprastai toli nužengusiam pasauliui atrodė nežmoniški. Senieji Kinijos įstatymai rėmėsi Konfucijaus mokslo ir iš jo išplaukiančiais, per šimtus metų susiformavusiais papročiais.

Kiek tai liečia moters teises, jos buvo ne tik nepavydėtinos, bet, galima sakyti, jų visai nebuvo. Kaip karalius buvo vyriausias kunigas, atnašaujantis už savo tautą, taip vyras buvo šeimos galva ir jos kunigas. Moteris šeimoje buvo vertinama tik tiek, kad ji pagimdavo vyrui sūnų, bet ne dukterų. O to priežastis buvo ne sentimentalinė, bet praktiška religinė. Pagal Konfucijaus mokslą, mirusį iš kančių galėdavo išpirti tik jo vyriškieji palikuonys. Tuo paaiškinamas ypatingas sūnų vertinimas ir dėl to kinietis ir savo žmoną kreipiasi: "Mano sūnų motina." Dukterys visai neminimos, lyg jų nebūtų buvę.

Kinietė moteris, jei ji nebuvo turtuolių kilmės, buvo tikra savo vyro ir darbo vergė. Kinietis vyras, kur tik galėdama, stengdavosi visus darbus užkrauti moteriai. Dėl to kinietėms buvo interesas labai

anksti vesti. Iš tikrųjų kinietėms nevedavo, bet giminės juos apvedindavo dar vaikus. Labai dažnas Kinijoje reiškinys, kad žmonos esti žymiai vyresnės už vyrus. Tai atsitinka dėl to, kad giminės, negalėdami sulaukti, kol berniukas užaugs ir subręs, išrenka jam jau paaugusią sužadėtinę, kuri ateina į savo būsimojo vyro namus ir ten jiems tarnauja, kaip darbo jėga. Neretai sužadėtuotinė padeda ir savo būsimojam vyrui užauginti...

Žinoma, tokių patogių įstatymų ginamam vyrui jo žmona, o ypač jei ji dar už jį vyresnė, neretai nusibodavo. Ir čia jam įstatymas skubėjo į pagalbą. Vyras, be sąžinės graužimo galėdavo į namus parsivesti konkubinę arba ir kelias, tik pagėdaujama būdavo, kad jis galėtų jas ir jų vaikus išlaikyti. Teisiniu ir bendruomeniniu atžvilgiu konkubinės buvo laikomos teisėtai šeimos nariais, o jų vaikai turėjo lygias teises su tikrosios žmonos vaikais.

Moterys buvo skriaudžiamos ne tik fiziškai bei moraliai. Jos neturėjo jokių teisių nė turto atžvilgiu. Teisė į palikimą turėjo tik sūnus, paprastai vyresnysis. Tam įstatymui, lygiai kaip ir kitiems, nieks nedrįso priešintis, ir iki 1930 metų teismams niekad neteko spresti dėl palikimo besibylinčiančių brolių ir seserų bylų.

Kaip sutuoktuvės, taip ir

giminųjų taryba pripažindavo moterį kalta neįtikimybėje bei santuokos sulaužymu, ji būdavo atiduodama vyrui nubausti pakariant.

Taip, vargiai bejotikima, bet istoriškai tikra, kad iki pat paskutiniųjų dešimtmečių kinietės moterys buvo vergės tikra to žodžio prasme, prisistos prie savo vyro namų ne tik teisiskai, bet ir fiziškai, nes tik neseniai išėjo iš mados moterų koku nenašalus sumazinimas gyvenimo būdu. Moterys savo gyvenimą praleidavo joms skirtose kambariuose, į kuriuos, be jų vyrų, joks svetimas vyras neturėdavo teisės įeiti. Apie jokių moterų švietimą bei jų viešą veikimą negalėjo būti nė kalbos.

Suprantama, jog dėl šimtų metų besitęsusių tradicijų naujas įstatymas negalėjo visą gyvenimą viena diena pakeisti. Tačiau buvo padaryta didelė pažanga, kuriai labai daug nusileidė Katalikų Bažnyčia, populiariau anksčiau kinietėms buvusius sveikatos žmogaus — tiktai vyro, tiek moters — lygias vertes idėjas. Deja, komunistų įsivaikė Kinijoje šiai gražiai pradėtai pažangai sudavė didelį smūgį. Šandien čia negali būti kalbos apie moterų teises, kadangi iš viso gyventojai čia yra tapę beteisiais valdančios klijos vergais. Tačiau yra viltis, jog ateis diena, kada Kinija iš dabartinės vergijos išsilaivins.

"INFANT CARE" JAU IŠLEISTA 28 MILIJONAI

JAV vyriausybės leidžiamas motinoms kūdikių priežiūros patarėjas "Infant Care" jau pasiekė 28 milijonų egzempliorių skaičių, kuris išleistas ir išplatintas nuo 1914 m. Taip pat jis išverstas į astuonias kalbas ir plačiai pasklidęs po pasaulį. Paskiri egzemplioriai yra pasiekę net tolimas Kinijos provincijas bei Nigeriją Afrikoje.

Kiekvienoje naujojo laidoj yra atsizvelgiama į naujus kūdikių priežiūros mokslo laimėjimus. Taip pat prie kiekvienos naujos laidos leidžiama išleidiama anketa, kas vadovėlyje turi būti įdėta. Pirmoji eilė atskiriama gydytojų, slaugių, psichologų, mitybos specialistų, auklėtojų ir, suprantama, tėvų.

Šio vadovėlio laidos nuo 1914 m. ligi šiol labai ryškiai atvaizduoja, kiek per tą laiką pasikeitė pažiūros į kūdikių prie-

žiūrą bei auklėjimą. 1914 m. laidoj buvo patariama kūdiki maitinti kas trys valandos. Tuo tarpu dabar nurodoma, jog kūdikio maitinimo laikotarpiai daugiau turi būti nustatomi pagal pačios motinos protinę sprendimą, o ne pagal kokią griežtą iš anksto nustatytą tvarką. 1914 m. buvo patariama ligi 8 mėnesių neduoti kūdikiams vaisių sulčių, dabar patariama nuo trečio mėnesio kasdien duoti sulčių. Taip pat ir kietą maistą leidžiama žymiai anksčiau pradėti kūdikiui duoti, kaip anksčiau.

Taip pat ir dėl nykščio kišimo į burnelę dabar žiūrima daug atlaidesniau. Seniau tuo atveju net buvo patariama padaryti ilgesnes rankovytes ir kelioms dienoms jas užsiūti. Dabar tai laikoma paprastu kūdiki malonumu. Kai jis nevalgo ir nieks su juo nežaidžia, jo nesūpuoja, kūdikis įsikūna nykštį į burnelę, ir iš jo čiulpimo pasidaro pats sau žaidimas.

Nors per eilę metų šio vadovėlio turinys labai žymiai pasikeitė, bet neapsikeitė pagrindinis jo principas, jog, norint, kad kūdikis išaugtų sveikas ir linksmas vaikas, jam reikia maksimumo pilnos meilės priežiūros.

St. Clare ligoninė, New Yorke, sesuo Marija Redempta su mižišku vėlykiniu kiskiu linksmina mažą ligonėlę. Mažasis puostabiu būdu išliko gyvas, iškritęs iš penktojo namo aukšto.

VYRAI DAUGIAU IŠLEIDŽIA KOSMETIKOS REIKALAMS

Dažnai vyrai prikašioja moterims, kad jos, savo grožiu besirūpindamos, žymiai palengvina vyrų kišenes. Apie tai, kiek jie išleidžia savo grožiui palaikyti, vyrai nemėgdavo nė šnekėti. Anglų vyriausybės informacijai biuro dėka tačiau paaiškėjo, kad tualetu priemonės vyrai daugiau pinigų išleidžia negu moterys. Dar 1949 m. centrinė anglų informacijos įstaiga apklausinėjo 1643 moteris ir 1273 vyrus ir tik neseniai paskelbė rezultatus.

Pagal surinktus duomenis, vyrai eina pas kirpėją 19 kartų per metus, tuo tarpu moterys pasitenkina nauja šukuosena vieną kartą į mėnesį. Apie 90% moterų mazgoja ir tvarko savo plaukus namie, ko vyrai nedaro. Statistiniai duomenys atskleidžia ir tai, kuriam amžiaus laikotarpiu žmogus daugiausia išleidžia kosmetikai. Vyrų išlaidos labiausiai padidėja, besitartinant į 39-tuosius metus. Moterys gi daugiausia išleidžia nuo 16 iki 19 metų.

TRYNUKES SVENTĖ SAVO 84-TĄ GIMTADIENĮ

Kovo 27 d. Marlboro, Mass., trys seserys trynukės, buvusios Faith, Hope ir Charity Coughlin, šventė savo 84 gimimo dieną. Visos seserys šiuo metu yra našlės.

Aplankiusi New Yorke Jungt. Tautų būstinę, Olandijos karalienė Julijana kalbasi su Jungt. Tautų gen. sekretoriumi T. Lie. Greta stovi Olandijos delegacijos prie Jungt. Tautų pirmininkas von Balluseck.

Darbai ir gyvenimas

RAŠO APIE LIETUVIŲ MOTERŲ VEIKLĄ

Vid. Europos Krikšč. Demokratų Unijos skyriaus biuletenis, leidžiamas prancūzų kalba Paryžiuje, savo š. m. sausio mėn. numery įsidėjo J. Venskuvienės straipsnį apie Lietuvos kat. moterų sąjungą, kuriame apžvelgiama lietuvių katalikų moterų organizacinė veikla. P. Venskuvienė yra to paties biuletenio redakcijos narė. Biuletenio informacijos skyriuje duodama žinių iš dabartinio Lietuvos gyvenimo.

PASAULINĖ MOTERŲ TEISIŲ KONVENCIJA

Kovo 27 d. Jungtinių Tautų Moterų Statuso Komisija priėmė konvenciją, pagal kurią viso pasaulio moterims turėtų būti suteikiamos lygios politinės teisės. Konvencija praktiškai tačiau negalės būti pritaikyta, kol dar 20 pasaulio valstybių nesuteiks moterims balsavimo teisių.

NAUJAS SKYRYBŲ ĮSTATYMAS RYTŲ VOKIETUOJ

Nuo 1952 m. pradžios Vokietijos Sovietų zonoje veikia nauja skyrybų įstatymas. Seniau ne dėl moters kaltės išsiskyrusių šeimų vyrai privalėdavo duoti savo buvusios žmonos ir vaikas išlaikymą. Dabar tas paragrafas išbėgaloja. Jei moteris darbinga, vyras neprivalo jos išlaikymui nieko duoti, nors skyrybos įvyko ir dėl jo kaltės. Išsiskyrusiųjų vaikai paimami į valstybines prieglaudas. Tuo siekiama daugiau vaikų paimti į tiesioginę valdžios globą ir išauklėti juos komunistais.

JULIJANA — MODERNISKA KARALIENĖ

JAV viešinti 42 m. amžiaus Olandijos karalienė Julijana amerikiečių tarpe susilaukė gana šiltų simpatijų, nes iš tikrųjų tai moderni karalienė. Per ketvirtą savo valdymo metų ji pašalino visą eilę senų dvaro ceremonijų, nepakenkdamas santykiams tarp olandų tautos ir karūnos. Savo paveldėtą padėtį ji paverė savo tikroju pasaulimu būti gera savo krašto atstove, ir visi pripažįsta, jog ji ištikro ir yra.

Pritariant taupiams ir darbštiesiems olandams, ji panaikino seniau buvusį karališkojo dvaro blizgesį ir net rūmuose nuo senų laikų prieš karalienę atliekamą reveransą. Taip pat naikinta ir eilė kitų pasenusių ceremonijų. Kai Julijana priima interesus, ji daugiau elgiasi kaip rūpestinga šeimininkė, o ne kaip valdovė. Taip pat, parinkdama jaunus žmones į vairo pareigas, žiūri ne priklausymo ar nepriklausymo kokiai kilmingai šeimai, bet asmeninių sugebėjimų ir būdo.

Šie Olandijos karalienės būdo savumai, gal būt, nemaža dalimi priklauso ir nuo jos demokratinio išauklėjimo. Ji lankė universitetą drauge su kitais krašto studentais ir jame vadinosi tiesiog panele van Buren, o atostogų metu išsėdavo ir mokytojų draugijose, eilinių ir netituluotų olandų dukterimis.

BONNOS PARLAMENTE 27 MOTERYS

Vakarų Vokietijos parlamente vokiečių tautą atstovauja ir 27 moterys. Daugiausia moterų atstovių yra iš socialdemokratų ir krikščionių demokratų partijų — socialdemokratų — 11, krikščionių demokratų — 10. Grete Thiele iš Wupertal, kuri yra jauniausia iš visų atstovių (28 m.) Vyriausia atstovė yra 70 m. Helene Weber, krikščionių demokratų atstovė iš Eseno.

IDEALUS VYRAS

Anglų rašytoja Agatha Christie, kuri didžiausią laiką dalį praleidžia Bagdade, nes ten jos archeologas vyras atlieka kasinėjimus, neseniai buvo vieno jauno vyro užklausta, ar jai nebus bosta gyventi su senienų tyrinėtoju, kuris visą gyvenimą krapštosi tarp visokių ieroglių ir mamuto žiaunų. Jai Agatha Christie atsakė, kad, atvirkščiai, archeologas esąs idealiausias vyras, nes jį žmona seniai, jį darosi jam įdomesnė.

Vėlykinio parado New Yorke metu prie Šv. Patriko katedros pažinūti parado atėjo ir O'Neil šeima. Visų dėmesį patraukė su tėvais atėjusios dešimt vienodai apgretų dukrelių.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

CLEVELAND, OHIO

Juzė Augaitytė, Lietuvos operos solistė, kuri 27 d. balandžio dalyvaus "Aidu" žurnalo koncerte, buvo pristatyta amerikiečių publikai per WD-AS radijo stotį Philadelphiajį, kai ji dainavo Reciprocity Club of Philadelphia koncerte. Italų muzikas Marco Farnese ir architektas Wm. Koelio kalbėdami apie mūsų dainininkę, pažymėjo, kad ji turėjo palikti savo darbą ir tėvynę, dėl krastų užpuolusių bolševikų.

Antanas Adomėnas, neseniai atvykęs iš tremties, paaukavo Balfui \$10 iš savo pirmojo uždurbio Amerikoje.

Dr. Al. Račkus Velykų švenčių sveikinimams pasigaminavo gražių, lietuviškais motyvais atviručių.

Lietuvių Teisinių D-jos Užsienyje Chicago's Skyriaus valdyba nutarė įsteigti prie skyriaus darbo ir butų tarpininkavimo biurą. Visais reikalais galima kreiptis į A. Naką—4719 So. Maplewood Ave., tel. Yards 7-2490.

Skautų Vyčių sąskrydis suaukiamas gegužės 30, 31 ir birželio 1 d.d. Chicagoje. Tam reikalui renkamos žinios apie skautus vyčius. Registracijos terminas baigiasi gegužės 1 d. Žinias siųsti A. Augustinavičiui, 3727 So. Lowe Ave., Chicago 9. Il. J. sąskrydyje kviečiami visi visų laipsnių skautai vyčiai.

Prof. dr. A. Gylis iš Ciceo, Ill. persikėlė į Ogdenburg, N. Y., prie Kanados sienos. Dirbs valstybinėje ligoninėje.

U. Žemaitienė, Gedrai Gudauskienė įgiedoję plokštes rožančių, litanijas, laidotuvių giesmes ir raudas, įvairių metų laikų giesmes. Taip pat įdainuos ir lietuvių vestuvines dainas.

Byvę tremtiniai lietuviai, pcf. Gediminas Dragunevičius ir pcf. Tarakredas Koppas, tarneja JAV kariuomenėje ir dalyvauja didžiojo kariuomenės ir aviacijos manevruose. Jie priskirti prie garšiosios 82-tos parašutininkų divizijos.

Roselando, Ill. lietuviai per Balfio skyrių surinko rubų 3000 svarų ir 1.150 dol., kuriuos persiuntė Tautos Fondui. Lankantis pabėgusiems iš Lietuvos žvejams aukų surinkta 313 dol., kurie įteikti taip pat Altui.

Balandžio 20 d. čia ruošiamas vakaras, kurio metu bus suvaidinta Čiurlionis "Aušros sūnūs". Vaidins Z. Moliejus vadovaujama Indiana Harbor vaidintojų grupė. Pelnas skiriamas Balfio naudai, moksleiviams ir seneliams tremtyje sušępti.

Jonas Zailskienė, žinoma skaudžių veikėja, Chicagoje ruošia "Mergaitės teismą".

SKUBIAI IESKOMAS BUTAS seimui — keturiems suaugusiems asmenims. Apšildomas ar neapšildomas. Kreiptis į Darbininko administraciją, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. — GL 5-7068

Tautos Fondui Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga per Alto skyrių ligi šiol suaukota \$2,596.65.

Iš draugijų aukojo: Clevelando skautų tuntai — \$90, Lietuvių Tremtinių Draugija — \$50, vyčių, ateitininkų ir skautų surengtų šv. Kazimiero iškilmių likutis — \$25.65, Amerikos lietuvių klubas — \$25, Lietuvos vyčių 25 kuopa — \$10, stambiausią auką — \$1,051.60 — sudėjo ateitininkai per Ateities klubą.

Iš atskirų asmenų daugiausia aukojo: Balčiūnų šeima — \$40, P. Tamulionis — \$28, J. Rimasauskas — 27, dr. M. Vaitėnas, Z. Jankus, kun. dr. K. Širvaitis, Ig. Malinauskas su šeima, St. ir S. Laniauskai, K. Paulauskas, Ig. Janavičius, M. ir J. Mikolauskai — po \$25, toliau 29 asmenys ar šeimos paaukojo po \$20, 11 asmenų — po \$15 ir t.t.

Alto skyriaus valdyba visiems auktojams taria didelį ir nuosirdų ačiū. Bet iš jos girdime ir kartų bei skaudamą žodį: "Tačiau šia proga Clevelando ALT valdyba linkusi konstatuoti faktą, kad aukojusiųjų sąrašas nematyti daugelio Clevelando žinomų lietuvių bizinierių pavardžių, o taip pat ir visos eilės visuomenėje šiaip žinomų bei pasiturinčių lietuvių. Nejaugi jiems doleris brangesnis už Tėvynės laisvę? Stebimės ir apgailestaujame."

Taip, stebėtis ir gailėtis yra ko.

Bolševikų pavergtų tautų atstovų susirinkimas įvyko kovo 5 d. lietuvių salėje. Iniciatyvos jam suaukėti ėmėsi lietuviai. Be jų, dalyvavo ukrainiečių, gudų ir slovakių atstovai. Toliau bus teikiama ir kitos tautos — latviai, estai, vengrai ir t.t. Tikslas — bendradarbiauti politinėje ir kultūrinėje srityse, organizuoti antikomunistinę veiklą. Numatyta rinktis kas mėnesį, ateinantį susirinkimą sukvies gudi. Pirmajame susirinkime vyravo tikrai draugiška nuotaika, ir visi susirinkimu buvo patenkinti.

Steigiamasis Maž. Lietuvos Bičiulių Draugijos skyriaus susirinkimas įvyko balandžio 6 d. Čiurlioniečių patalpose. Jį atidarė J. Leonas. Pranešimą padarė J. Daugėla. Į skyriaus valdybą išrinkta: A. Mikaliūnas — pirm., J. Leonas — sekr., K. Cienas — narys; į kontrolės komisiją: St. Lazdinis, V. Senkus ir F. Mackus.

Algis Čepulis balandžio 6 d. išvyko į Vokietiją baigti medicinos studijų. Veikliai reikšėsi ateitininkų gyvenime. Nuosirdžiai jam linkime savo pastangas vainikuoti mokslo laimėjimais.

N. ir V. Aukštuoliai kovo 27 d. susilaukė sūnaus, kuriam parinko Gintaro - Kazimiero vardą.

Trys iš Lietuvos pabėgę žvejai pranešimus padarys balandžio 20 d. (sekmadienį) 6:00

val. Addison Junior High School salėje 1725 E. 79 gatvėje (79 ir Hough gatvių kampas).

Čiurlionio ansamblio koncertas įvyks balandžio 19 d. (šeštadienį) 7:30 val. WHK radijo stoties salėje 5000 Euclid Ave. Koncertas skiriamas didžiajam mūsų dailininkui ir muzikui M. K. Čiurlioniui jo mirties 40 metų sukakties proga pagerbti, tad jį atsilankyti yra ir tautinė lietuvių pareiga. Koncerto pelnas skiriamas Kultūros Fondo paskelbtai dramos veikalo konkurso premijai surinkti. Bilietų (nuo \$2.50 iki \$1.00) iš anksto galima gauti spaudos kioske, Dirvoje, P. Mulioio įstaigoje ir pas platintojus. Koncertą rengia Kultūros Fondo skyrius ir maloniai kviečia visą lietuvių visuomenę atsilankyti.

Banketas Metropolitano operos solistui Algirdui Brazio pagerbti įvyks balandžio 19 d. (šeštadienį) 9:00 val. Hollenden viešbuty 610 Superior Ave. Rengėjai šiose pagerbimo iškilmėse maloniai kviečia dalyvauti taip pat visą lietuvių visuomenę. Į jas atvyksta ir iš kitų miestų. Užsirašyti reikia pas rengėjus — vyčius ir komisijos narius.

Dainavos ansamblio iš Chicago vakaras įvyks gegužės 17 d. (šeštadienį) WHK radijo stoties salėje 5000 Euclid Ave. Statoma muzikinė pjesė "Nemunas žydi", kurioje dalyvauja 80 asmenų — dainininkų, šokėjų, instrumentalistų. Taip pat ansamblio atsiveža savo dekoracijas. Pradžia 7,30 val. Rengia ateitininkai. A. V.

Philadelphia, Pa.

Sekmingas parengimas

Šv. Kazimiero parapija kovo 30 d. turėjo laimėjimų vakarą. Parengimas pavyko labai gerai. Ypač jaunieji parengimo dalyviai turėjo labai daug džiaugsmo, kai atsilankęs magikų jiems parodė labai įdomių numerių. Be to, buvo išleista laimėjimams labai daug dovanų. Surmėnė laimėjo Dumsos padovanotą virtuvės stalą ir kėdės. Rengėjai labai dėkingi dalyviams už gausų parėmimą bažnyčios reikalui.

A. Liet. Bendruomenės Philadelphia's Apylinkė savo susirinkime balandžio 7 d. svarstė smulkia ateities darbo programą. Programoje numatyta daugiausia rūpintis kultūriniais lietuvių reikalais.

Lietuvos Vyčiai uoliai ruošiasi vaidinimui balandžio 20 d. planuoja vasaros darbus, praveda naujų narių vąj ir organizuoja jaunūčius.

Dail. Adė Smailytė balandžio 1 d. savo studijoje išstatė naująsias savo kūrinių Aušros Vartų šv. M. Marijos paveikslą. Paveikslas labai originaliai nupieštas. Menininkai jį labai gerai vertina.

Ramovėnai balandžio pabaigoje organizuoja ekskursiją autobusais į Washingtoną.

Dail. Staneika baigė piešti didelį Raugienės portretą.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

W L O A

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ

nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA W L O A

BRADDOCK, PA.

MARIANAPOLIS, CONN.

Marianapolis paskyrė dvi stipendijas lietuviams mokiniams. Ateinantiems mokslo metams Marianapolio vadovybė skiria dvi stipendijas lietuviškos kilmės mokiniams stojantiems į pirmąjį Marianapolio aukštesniosios mokyklos (high school) klasę. Viena, kun. Jono Navicko vardo stipendija, dalinė (\$200), ir nuolatinė, skiriama gabiam lietuviui; antra, Julijos Kasparavičienės vardo stipendija, pilna, bet vienkartinė, skiriama lietuviui jaunuoliui besiruošiančiam kunigo luomui.

Abi stipendijos bus skiriamos konkurso keliu, tai yra, norintieji pasinaudoti viena kuria skiriamųjų stipendijų turės laikyti mokyklos nustatytus konkurso egzaminus.

Suinteresuotieji skiriama stipendijai tėvai ir moksleiviai turi iki gegužės 1 d. pareikšti mokyklos vadovybei savo norą dalyvauti konkurse. Patys konkurso egzaminai įvyks gegužės 17 d. tokia tvarka: Naujosios Anglijos kandidatai turės atvykti tą dieną į Marianapolį egzaminų laikyti, o toli-

Dayton, Ohio

Trys narsieji Lietuvos žvejai, neseniai ištrūkę iš bolševikinės vergijos atvyksta balandžio 19 d. į Daytoną. Tą vakarą parapijos salėje jie padarys pranešimus apie dabartinę padėtį kenčiančioje Lietuvoje. Pranešimų pradžia — 8 val. vakare.

J. Valaitis, vienas iš Balfio direktorių ir buvęs ilgą laiką Balfio atstovas Europoje, gegužės 5 d. (pirmadienį) vakare parapijos salėje padarys pranešimą pasaulyje vargstančių lietuvių šalpos reikalui.

Grupė Daytono vyčių balandžio 19 d. vyks į Clevelando rengiamą Metropolitan Operos solisto Algirdo Brazio pagerbimo vakarą. Šių metų Amerikos visuotinio vyčių suvažiavimo, kuris įvyks rugsėjo 11-14 d.d., Daytono, proga, rengiamas viešas solisto A. Brazio koncertas.

Gegužės 10 d. vyčiai rengia šokių vakarą.

Gauta vyčių spaudos kioske vėl naujų knygų: romanų, apysakų, novelių, poezijos ir jaunimo bei mažųjų literatūros. Knygų bus galima įsigyti po žvejų bei J. Valaitio pranešimų. Knygų galima įsigyti kiekvienu metu kreipiantis pas kiosko tvarkytoją.

Naujieji ateiviai pradeda sėsliu nutūpti Daytono. Pastutiniu metu įsigijo namą J. Raštikis, o taip pat keletas kitų žvalgosi įsigyti savo nuosavybę.

Vyčių kuopa pilna sparta ruošiasi kaip galima geriau sukurti visos Amerikos vyčių atstovus, atvykstančius rugsėjo mėn. į visuotiną suvažiavimą Daytono. Ta proga ruošiamas išleisti leidinukas; pramotoma smulki suvažiavimo dienotvarkė; rūpinamasi viską taip sutvarkyti, kad suvažiavimas būtų darbingas ir įdomus. Suvažiavimui rengti komisiją vadovauja Pr. Gudelis, o nariais yra: kun. V. Katarskis, Stanley ir Mary Lukai, P. Zilinskaitė, O. Gudelytė, M. O. Ambrose, Ch. Vangas, M. Petkus, L. Valiukas ir kt.

L. J.—nas.

mesniųjų vietovių kandidatai galės tuos egzaminus laikyti kurioje nors vietinėje parapijoje mokykloje. Tose vietose, kur yra kelios parapijos lietuviškos mokyklos, konkurso egzaminai vyks tik vienoje tos vietovės mokykloje. Apie konkurso egzaminų vietą bus tinkamu laiku pranešta laišku kiekvienam kandidatui.

Marianapolio ateitininkai, užbaigę trečiąjį mokslo metų ketvirtį, ir šį ketvirtį daugumą garbės mokinių sudarė ateitininkai. Pirmuoju baigė J. Manelis, antruoju — A. Keblinkas.

Nors ir daug mokindamiesi, kuopos nariai nepamiršta ir visuomeninio veikimo — rengia minėjimus, daro iškilas, šaukia susirinkimus. Paskutiniuose susirinkimuose paskai-

WORCESTER, MASS.

Gražus vaidinimas

Kovo 30 d. Aušros Vartų parapijos salėje matėme gėvėnų laikui pritaikintą vaidinimą "Karalienė per Dievo malonę". Buvo gyvenimo paveikslas parodytas, kad iš tikro Dievas" numeta nuo sosto galiūnus ir išaukština žemumius". Į vaidinimą buvo įpinta Rožių ir Minuet šokiai. Gražiai atrodė vaidintojų kostiumai ir scenos apšvietimas. Pats vaidinimas buvo įvairus: dalyvavo apie 40 vaidintojų.

Vaidino Aušros Vartų parapijos sodalietės ir Marijos Vaikelių Brolių mergaitės. Visam paruošimui vadovavo Nakryžuotojo Jėzaus Seselės. Vaidinimo proga pasakė nuosirdų žodį kun. K. Vasys. Jis pasidžiaugė, kad jaunimas paruošė bažnytiniam laikui pritaikintą vaidinimą; be to, klebonas pažymėjo, kad dalyvavimas lietuviškuose vaidinimuose paskatina mažiau mokačius pamilti lietuvių kalbą ir suteikia geros progos tos kalbos daugiau pramokti.

Nepaprasti aukotojai

Balandžio 6 d. prieš popietines pamaldas Aušros Vartų pa-

Grand Rapids, Mich.

Lankėsi žvejai

Bal. 5 d. kalbėjo lietuvių susirinkime pirmą pabėgę iš Lietuvos žvejai: L. Kublickas, J. Grišmanauskas ir E. Paulauskas. Jų pasiklausyti atvyko nemaža ir vietos senesnių lietuvių. Nors dauguma dalyvių yra skaitė spaudoje žvejų pranešimų santraukas, tačiau visi dideliu įdomumu išklausė, jų pačių pasakojimus apie jų rizikingą pabėgimą ir apie dabartinę tragiką mūsų krašto ir žmonių padėtį pavergtose Lietuvoje. Po trumpos pertraukos (kurios metu ALTui surinkta \$112.00), mūsų drausoliams pagerbti Grand Rapids' oktetas padainavo tris dainas ir tautinių šokių grupę pašoko porą tautinių šokių.

Lankėsi Balfio direktorius J. Valaitis, tikslu sugyventi Balfio skyriaus veiklą ir, pasinaudodamas ta proga, kalbėjo susirinkime ir prašė neužmiršti liksusių brolių Vokietijoje.

NAUJAGENA!

PAŠVAISTĖ išleido naują patefono plokštelę

su BUDRINO MALDA ir ČASNAUSKO

SKUBINK PRIE KRYŽIAUS

įgiedojo Mezzo - sopranas

Bronisława Skarbaliūtė - Sobotowicz

Polyd.: Smulka - VILIAM ŠIMEK

Vergonė - A. MROZINSKAS

Kaina \$1.75 Siuntiant paštu kartu su įpakavimu ir persiuntimu \$2.00

Užsakymus siųskite: PAŠVAISTĖ

563 Hemlock St., Brooklyn 8, NY

tas skaitė dr. A. Šerkšnas ir Muz. J. Banys. Pirmoji paskaita "Tautiškumas, bendras išsilavinimas ir mandagumas" susilaukė gyvų diskusijų. Muz. J. Banio paskaita "Muzika ir jaunimas" taip pat buvo įdomiai išklausyta. Per susirinkimus leidžiamas humoristinis laikraštėlis "Camelio Dūmas".

Socialiniai reikalai kuopos programoje užima pirmąją vietą. Socialinių reikalų vadovas M. Balada renka pinigų sušępti Vokietijoje gyvenantiems idėjos broliams.

Aktyviai reiškiamasi sporte. Praveistas stalo teniso turnyras, kuriame pirmą vietą laimėjo J. Manelis. Antroji vieta atiteko A. Keblinkui. Netolimoje ateityje numatomas šachmatų turnyras.

Balandžio 9 d. nariai išsikirstė Velykų atostogoms, tačiau jie sugrįžę jie nemano nuleisti rankų.

K. K.

ALDONA SLEPETYTĖ, žinoma baletu solistė, šoks pavarasio baletu-operos arizų spektaklyje Capitol viešbučio didžiojoje salėje gegužės 18 d., 3 val. p.p.

Omaha, Nebr.

Didėja mūsų mokykla

Lietuvių parapijos mokyklos vaikučių skaičius taip padidėjo, kad nebesutelpa į dabar turimas patalpas. Ateinančių mokslo metų pradžioje bus atidarytas naujas mokyklos skyrius ir jam vadovauti pakviestas nauja seselė. Kambarys jau pradėtas ruošti.

Daug lietuvių dirba Ralston miesto lentpūvėje, kur gaminami dideli kiekiai dėžių mėšai pakuoti. Priima užsakymus ir visus darbus atlieka patys lietuviai.

Jonas Perlabech, baigęs Kauno universiteto teisų skyrių, prieš pereitis Kalėdas atvyko į Omaha, šiomis dienomis gavo šoferio darbą miesto autobusų susisiekime. Jis padovanavo mūsų bažnyčiai gražų arnotą.

Atsiranda daugiau darbu skerdyklose, nes mažesnieji ūkininkai dirbę per žiemą skerdyklose, vasarai vėl grįžta prie ūkio darbo. Paprastam darbininkui skerdyklose mokama 1.41 dol. į val.

Lietuviai Gartigas, Starkevičius ir J. Paukštaitis įsigijo nuosavus namus netoli mūsų bažnyčios ir mokyklos. Visi gražiai įsikūrė.

Dakotos ir Montanos valstybėse šią žiemą buvo labai daug sniego. Dabar sniegui tirpstant plačiai išsiličio Misurij upė ir jos vanduo pakilo iki 29 pėdų aukščiau jūros lygio.

Vietinis

Bridgeport, Conn.

Parapijos choras, vad. A. Stanislausko, per Velykas labai gražiai įgiedojo bažnyčioje ir iš kunigų bei parapijiečių gavo daug pagyrimų.

Šeštadienį, balandžio 19 d. choras ruošia metinį parengimą. Bus vaidinama operetė "Nastutė". Choras labai uoliai šiam pastatymui ruošiasi. Vakaro pelnas skiriamas parapijos reikalams. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
 RADIO VALANDOS
SEŠTADIENIAIS
 4:45 PM
 5:30 PM
 STOTIS
WEVD
 1330K-107.5 M
JACK-J-STUKAS
 DIREKTORIUS
 1264 WHITE ST.
 HILLSIDE, N.J.
 TEL. WAVERLY
6-3325

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEPTADIENIAIS: VAL. POPIET. —:— WWEL 1600 Kc

GYVUOJA PER 15 METU

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai: naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
 (Direktorius) Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

SPORTAS

Lietuvių Atletų Klubo stalo teniso vienetas, laimėjęs 1952 m. DAFB stalo teniso lygos pirmenybes ir individualinį s. t. turnyrą: (sėdi) Daukša (vieneto vadovas), Grabnickas ir Garunkštis; (stovi) A. Vakselis (LAK sporto vadovas), Bagdžiūnas, Vaitkevičius, Ruzgas ir Naruševičius.

LAK stalo tenisininkai — DAFB meistris, Br. Garunkštis individualinio turnyro nugalėtojas.

1951 metų gruodžio 18 d. prasidėjusios DAFB stalo teniso lygos pirmenybės New York'e pasibaigė lietuvių laimėjimu. Komandinėse ir individualinėse varžybose, LAK stalo tenisininkai buvo pranašesni už i-

Lithuanians (LAK 11 r. 11.1. 0 ly. Opr.	10	7	0	3	81:18	170:62	setų	11:0
Ukrainians	12	7	0	5	42:30			7:3
Pfäelzer	12	7	0	5	62:46			7:5
Schwaben	12	5	0	7	37:35			5:7
Prospect Unity G.	12	5	0	7	35:55			5:7
S. C. N. Y.	11	3	0	8	34:67			3:8
Blau Weiss	12	2	0	10	22:84			2:10

Individualiai lietuviai pasiekė tokių pasekmių:	11:0	taškų
Garunkštis iš 11 rungt. 22:1 setų,		
Daukša Alg. 11 " 19:5 " "	9:2	"
Vaitkevičius 7 " 14:2 " "	7:0	"
Ruzgas 7 " 6:5 " "	3:2	"
Naruševičius 5 " 10:1 " "	5:0	"
Bagdžiūnas 11 " 17:9 " "	8:3	"
Vakselis Leon. 4 " 8:0 " "	4:0	"
Oslapas Alg. 3 " 6:2 " "	3:0	"
Volskis 4 " 5:6 " "	2:2	"
Andriulis Alf. 1 " 2:1 " "	1:0	"
Kondratavičius 1 " 2:1 " "	1:0	"
Landbergis 1 " 1:2 " "	0:1	"
Bichnevičius 2 " 1:4 " "	0:2	"

Likusias taškus stalo tenisininkai laimėjo dvejetainėse rungtynėse (27:6). Ilgiausia setą šiose pirmenybėse žaidė Naruševičius prieš Wolschina (S. C. N. Y.) — 28:26; trumpiausia — Bagdžiūnas prieš H. Cossmann (P. U. C.) — 21:4. Per visas žaidynes lietuviai pasiekė 4580:3619 sviedinių santiki.

Stalo teniso sezona DAFB stalo teniso lyga užbaigė individualinio turnyro. Buvo žaidžiama A ir B klasėse. A klasėje lietuvių atstovavo: Br. Garunkštis, A. Daukša, Vaitkevičius ir Naruševičius; B klasėje — Bagdžiūnas ir Grabnickas. A klasėje žaidikai buvo suskirstyti į 3 grupes: I gr. Daukša, Kuhn, Chuchra, Koenigmann, Schmid, kuriuos pirmaisiai lengvai nugalėjęs, pateko į finalą. II grupėje Br. Garunkštis be didelių pastangų nugalėjęs Baumann, Frey Jr., Ochertenko, Gavriloff ir Prody, pateko taip pat į baigę. III gr. Vaitkevičius, nugalėjęs Naruševičių, teko pakartotinėse rungtynėse prieš Golz suklypti ir išiešti pastarąjį į baigę. Visos šios rungtynės nepasizymėjo aukštu žaidimo lygiu.

Baigimę susitiko I, II ir III grupių nugalėtojai: Daukša — Golz — 21:13; 21:9, Garunkštis — Golz — 21:15; 21:12. Įdomiausios šio turnyro rungtynės buvo, kai dvi pirmos antros vietos susitiko Daukša su Garunkščiu, kurias laimėjo Garunkštis — 24:22; 15:21; 21:17. Lemiajam sete Daukša buvo net išsikovojęs 7 taškus persvara, tačiau geriau taktiškai žaidęs Garunkštis padėti išlygino ir atsiplėšė net 4 taškais, išsikovodamas sau DAFB stalo teniso lygos meistro vardą.

B klasėje Bagdžiūnas užkopė savo grupėje antrojoje vietoje ir turėjo praloti prieš Zdarzyz (1:2), kuris vėliau pasidarė B klasės meistrui. Kitoje grupėje žaidęs Grabnickas kiek silpniau pasirodė.

Dvejetainėse rungtynėse į baigę pateko Daukša-Garunkštis ir Golz-Chuchra. Beveik visa klase geriau žaidė lietuviai, lengvai sudorėjo savo priešininkus ukrainiečius — 21:16; 21:11 ir pasipuošė DAFB stalo teniso Lygos dvejetainio meistro titulu.

Artimoje ateityje LAK stalo tenisininkai numato vykti į Newarką išbandyti jėgų su tenyščiu sporto būreliu ir vėliau kviesti New Jersey stalo teniso meistrį draugiškomis rungtynėms. Čia reikia pažymėti, kad N. J. s. t. meistris yra taip pat lietuviui mums gerai pažįstami Meilus, Adomavičius ir Andriulis Alf.

Tel. Evergreen 4-9352
4-9442

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS Parties-Weddings Communion Breakfasts Banquets

MEETING HALL

Jau prasidėjo ir iki balandžio 30 d. tebevyks Balsavimai į SLA PILDOMOSIOS TARYBOS PAREIGŲNUS

Juozas Ginkus,

žinomas visuomenės veikėjas ir biznierių, SLA 38 kuopos narys, kandidatuoją į išrinktus. Ligi šiolie pabalsavusios kuopos remia jį ir jo siūlomą taupymo programą. Visi SLA nariai ir narės kviečiami už jį balsuoti ir jį išrinkti SLA išrinkti.

VISI Į LINKSMĄ IR PUIKŲ KONCERTĄ!

Šių metų balandžio (April) 20 d. 3 val. p.p. Lietuvių parapijos svetainėje, Hartford, kampas Capitol Ave. ir Broad st., Lietuvių R. Kat. Moterų Sąjungos 17ta kuopa rengia įdomų ir puikų koncertą.

Programą išpildys L.R.K.M. Sąjungos Worcesterio 5-tos kuopos choras, vadovaujamas žinomos muzikės Mrs. G. Kneenap.

Koncerte dalyvauja L.R.K. M. S-gos Centro pirmininkė Mrs. Julia Mack, kuri žada pasakyti įdomią kalbą. Be to, dalyvauja didžiai gerb. prelatas J. Ambotas.

Po koncerto bus šokiai, geros džiazo kapela, taip pat bus turtingas bufetas.

Maloniai prašome visus Hartfordo ir apylinkių lietuvius atsilankyti į šį pirmą kartą Hartforde rengiamą koncertą. Iš anksto dėkojame.

Koncertui rengti Komisija

SVARBUS PRANEŠIMAS

Moteryų Sąjungos Conn. Valstijos Kuopų žiniai

Malonu yra pranešti visų kuopų žinai, kad štai ir vėl artinasi Moterų Sąjungos Conn. Valstijos Apskrities svarbus pusmetinis suvažiavimas, kuris įvyks balandžio-April 27 d., 1952, Lietuvių svetainėje, Galloway St., Manchester, Conn. Prasidės 1:00 valandą po pietų.

Kviečiam visus kuopas skaitlingai atstovų prisijusti į šį suvažiavimą ir pagaminti naujų įnešimų bei sumanymų mūsų kilnios organizacijos labui. PASTABA: atstovės, vykdamos į suvažiavimą, kviečiamos atsivežti ženklelius, kurie vartojami suvažiavime.

Pirmininkė Adelė Hussey, Raštininkė — Marija Jokubaitė

PRANEŠIMAS

LDS Naujosios Anglijos Apskrities suvažiavimas įvyks balandžio 27 d., 1 val. p.p. Sv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčios salėje, Norwood, Mass. Visos kuopos prašomos atsiųsti savo atstovus.

LDS N. A. Apskrities valdyba Dvasios Vadas kun. J. Bernatonis, Pirm. V. Paulauskas, Sekret. T. Versiackas

FUTBOLAS

Sekmadienį, balandžio 20 d., 3 val. p.p. LSK aikštėje (Queens Soccer Field, 222 st. and Braddock-Belle-rose, L. J.) įvyks futbolo pirmenybių rungtynės tarp LSK-Magyar S.C. Priešais žais 12:30 val. p.p.

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidojimas.

Kopijimas suteikiam nemokamai visose miesto dalyse.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. Virginia 7-4499

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIŠ AVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. Jamaica 3-7722

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

197 Havemeyer Street

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. Evergreen 7-9394

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS

Cia parduodami ir taisomi

laikrodžiai, žiedai, apyrankės,

auskarai, ir kiti puošmenys bei

brangenybės. Kreipkitės:

485 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue

Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094

Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., Išskyrus šventadienius.

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 GRAND ST.

Brooklyn, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūsles, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Moksus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti ir išvažiuoti. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Telefonas: Evergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SONUS EDWARD MISIUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti

Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuosime kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

PARDUODAMA

GROSERNĖ, BUČERNĖ

ir įrengimai

Istaiga tarnauja 25 metus. Trijų aukštų mūrinis pastatas. Trim šeimom gyventi. Parduodama dėl savininko senatvės. Kreipkitės:

MICHAEL BUTENAS, 80 Pine St., Elizabeth, N. J.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentis dykai

Tel. SOUTH Boston 8-2590

AVenue 2-2484

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentis dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

80th Boston 8-2609

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šer-

mentis dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

iausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir i kitus miestus.

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
AMERI. LIT. ORGAN. DARBININKA IR LIETUVIŲ ŽINIAS
480 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

BOSTON
ŽINIOS

NEW YORKO NAUJIENOS

E K R A N A S

Vilniaus Aušros Vartų parapijos bažnyčioje New Yorke 40 val. atleidai prasidės Atvėlykio sekmadienį, balandžio 20 d. Kartu bus vedamos rekolekcijos.

Sv. mišios — suma kasdien \$3.30 val., po mišių pamokslas.

8 val. vak. mišparai ir pamokslas. Pamokslus sakys Tėvas Bern. Grauslys, O.F.M.

V. J. Atsimaitymo parapijos choras

Maspethe, savo numatytą vakarą, dėl susidėjusių aplinkybių nukelia į gegužės 25 d. Programoje bus vaidinama "Pabaigtuvės" — dviejų veiksmų komedija ir choro koncertas.

Bilietai galioja tie patys.

Keturi puslapiai

balandžio mėn. "American Artists" žurnale buvo paskirti dail. V. K. Jonyno kūrybai ir jo asmeniui apžvelgti. Straipsni rarasė pats to žurnalo redaktorius Ernest W. Watson.

"Gėbijoje"

gauti nedidelis kiekis retų istorinių Lietuvos žemėlapių. Prieš pat Vėlykas "Gėbija" išleido Jurgio Jankaus romano "Paklydę paukščiai" pirmąją dalį.

Vitalis Žukauskas

su savo dramos mėgėjų grupe balandžio 19 d. išvyksta į N. Britain, Conn. Fur bus statomas linksmas vaidinimas "Melagėlis". Vakara rengia Jaunimo Sekcija.

Izabelė Razmantienė,

gyv. Richmond Hill, balandžio 9 d. šventė savo gimtadienį. Jos namuose suakutvininkė aplankė artimieji ir prieteliai, o taip pat gauta sveikinimų laiškais ir teleqramomis. Solenizantė yra dėkinga visiems jai

Baltai apsilvilkę vyras (The man in the white suit) yra vienas iš tų filmų, kurie būna rodomi viename teatre istisus mėnesius. Anglai moka ne tik tragedijas pagaminti, kurios ypatingai lietuviškos publikos yra mėgiamos, bet ir tokius linksmus ir nuotaikingus filmus, kaip Baltai apsilvilkę vyras ar "Levandry kalno mlinia". Abiejuose vaidina vienas geriausių britų ir viso pasaulio aktorius Alec Guinness. Šiame filme jis vaidina malonų chemiką, palinkusį laboratorijoje prie mėgintuvėlių ir bebandantį išrasti tokią medžiagą rūbams, kuri niekada nesusiteptų ir nesusidėvėtų per visą žmogaus gyvenimą. Koks tada būtų gyvenimas vargšams! Įvairios kliūtys ir linksmi nutikimai lydi jo išradimo kelią, o pati didžioji nesėkmė — jo būsimoji žmona ir jos tėvas, medžiagų fabrikantas. Situacijos dažnai truputį fantastiškos, tačiau pilnos satyros, humoro ir gražių juokų. B. Alec Guinness gerai vaidina Joan Greenwood, Cecil Parker ir kt. Filmas rodomas Sutton kino teatre, 57 g. tarp 2 ir 3 ave., New Yorke.

Du neblogi muzikiniai filmai rodomi Radio City ir Roxy teatruose. Pirmajame eina "Dainos lietuvių" (Singin' in rain) su Gene Kelly. Daug muzikos ir

pagerbusiems ir užprašiusiems sv. mišias jos intencija.

Dainavos ansamblis iš Čikagos atvyksta į New Yorką ir balandžio 20 d. koncertuoja Carnegie Hall salėje. Diriguoja Steponas Sodeika.

Ks. Strumskis

jau išleido J. Gruodžio "Keturi dainos" viename sgsiuvinyje. Kaina 1.50 dol. Sukrauta pas leidėją.

šokių, tačiau šis filmas jokiū būdu neprilygsta pereitų metų premijuotam "Amerikiečiui Paryžiuje", ir muzikinių filmų mėgėjui labiau patartinas Roxy teatre rodomas filmas "Su daina širdyje" (With a song in my heart). To paties pavadinimo daina ir melodija dar ir dabar tebėra vienas iš populiariausių šlagerių. Šiame filme rodomas dainininkės Jane Froman gyvenimas ir pastangos vėl grįžti į sceną po skaudaus susižeidimo. Filme girdime per 30 dainų, ir visos jos gražiai melodingos, dainuojamos pačios Jane Froman. Jos rolę vaidina Susan Hayward.

Mažesniuose kino teatruose šį savaitgalį galima matyti vertus dėmesio filmus, kaip "Quo Vadis" ir "Viva Zapata". Pereitų metų premijuotasis italų filmas "Stebuklas Milane" rodomas 42 gatvės Apollo teatre.

JUZĖ AUGAITYTĖ.

Kauno ir Vilniaus operų solistė, balandžio 27 d. dalyvaus "Aidu" dainos - literatūros vakaro programoje.

laikų visi prisimena Kauno ir Vilniaus operų solistę Juzę Augaitytę, dabar gyvenančią Philadelphiaje ir su pasisekimu dainuojančią lietuviams ir sveitimtaučiams. Galingas dainos mone yra Stasys Baranauskas, savo balsu stebina visus, kas tik jį išgirsta. Tremties dienomis jis nuolat koncertavo lietuviams ir sveitimtaučiams, važinėdamas net po Angliją.

Taip pat rašytojai, kurie šiame vakare skaitys savo kūrybą, yra visiems žinomi ir mėgiami. Dalyvauja vyresniosios

kartos rašytojas Mykolas Vaitkus — didis estetikos puoselėtojas, Jonas Aistis — meilės ir ilgesio poetas, ir jaunesniosios kartos tvirtiausios pajėgos Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys ir Vlada Proščiuonaitė.

Šie vardai yra mieli kiekvienam lietuviui, nes su jais risasi mūsų grožinės literatūros laimėjimai. Tuos žmones malonu bus pamatyti ir jų kūrybos išgirsti.

Prisitaikant prie šios apylinkės papročių, po programos ruošiamas bufetas ir šokiai.

Liet. Radijo Valandėlės "RCTOS" Kult. Organizacija, vad. JOKŪBO STUKO

Sekmadienį, balandžio (April) 27 d., 1952 m.

LIETUVIŲ LAISVĖS SALEJE

269 Second St.

Elizabeth (Port), N. J.

RUOSIA

DIDŽIULI PAVASARIO RADJO

KONCERTĄ-BALIŲ

PROGRAMOJE — Zuzana Griškaitė, op. solistė, "Rūtos" radijo dainos ansamblis, vad. muz. A. Kačanausko, Tautinių Šokių Grupė, vad. Ald. Cvirkaitės, Elizabetho lietuvių parapijos choras, vadov. prof. J. Žilevičiaus, "Domininkas ir Motiejus" — radijo juokdariai ir Latvių Tautinių Šokių Grupė "Trejeksnis," iš New Yorke.

Programos pradžia 4 val. p. p. Šokiai 7, 30 v. v.

Bilietų kaina \$1.25 (įskaitant ir mokesčius)

Ką veikia parapijos jaunimas?

Tris kartus per savaitę sv. Petro parapijos jaunimas praleidžia istias valandas repeticiuose, ruošdamiesi perstatymui veikalo: "Karalienės Esteros Sapnas".

Pažymėtina, kad šis veikalas nebus vien vaikų pasirodymas. Cionai veikia parapijos jaunimas Nukryžiuoto Jėzaus Seselių vadovybėje. Vaidins D. Sataitė, kolegijos studentė ir didelė dramos mėgėja, E. Sinkavičiūtė, Harvard Medicinos Fakulteto sekretorė ir Bostono Dramos Draugijos veikli narė, R. Vaitkūnaitė ir V. Ivanauskaitė, Carmey Ligoninės slaugės - galingos seselės, kurios abi darbuosios studenčių slaugių dramos ratelio veikėjos. A. Žizniauskas, V. Lemberas, R. Leimonas. Iš viso veikale dalyvauja per 50 jaunuolių. "Karalienės Esteros Sapnas" bus statomas net du kartu: balandžio 20 d. 3 val. p. p. ir balandžio 27 d. 7 val. vak. parapijos bažnytinėje salėje, W. Fifth St.

Jaunimas kruopščiai ruošiasi ir laukia senesnių atsilankymo.

Bažnytinės muzikos koncertas

jvyko sv. Petro liet. parapijos bažnyčioje balandžio 6 d. Jį organizavo ir labai daug darbo įdėjo muz. J. Kačinskas, remiamas parapijos klebono.

Labai gražiai praėjusioje programoje parap. choras atliko J. Žilevičiaus "Verksminga motin", J. Gaubo — Exaltabo te, Domine ir J. Strolis — Aušros Vartų Marijai. Solistas St. Liepas pagiedojo "Mano Dieve" — iš Dubois kantatos ir "Malda" — K. V. Banaicio. Svečias iš Nauj. Anglijos Konservatorijos violončele pagrižė "Arioso" — J. S. Bach ir Grave — G. Fr. Haendel. Muz. J. Kačinskas vargonais pagrojo Scherzo iš vargonų sonatos — A. Gulmant. Solistai St. Liepas ir dr. J. Antanėlis pagiedojo B. Faure — Nukryžiuotasis. Pabaigoje dr. J. Antanėlis pagiedojo O Salutaris — A. Holden.

Pačiu didžiuoju koncerto numeriu buvo garsioji Fr. Liszt kantata "Kristaus Palaiminimas".

mas", kurią atliko solistas St. Liepas ir trijų balsų moterų choras. Ir solistas, ir moterų choras atliko kantatą dideliu įsijautimu. Iš viso parapijos choras ir St. Liepas koncerte pasireiškė kaip tikrai aukšto meninio lygio programos dalyviai. Muz. J. Kačinskui tikrai pasisekė atsiekti jo siekiamo tikslo — duoti tikrai menišką koncertą.

Chorui vadovavo ir solistam akompanavo pats muz. J. Kačinskas. Chorui akompanavo Seselė Incarnata S.J.C.

Pavasario atostogas

pradėjo balandžio 10 d. parapijos mokyklos mokiniai. Po atostogų rinksis į pamokas pirmadienį, balandžio 21 d. Šeštadieninės mokyklos mokiniai rinksis po atostogų į pamokas balandžio 26 d. Dabar tu šeštadieniui pamokų nebus.

Mirė

Rozalija Kasulienė, 60 m., gyv. Spring St., mirė kovo 30 d.

Sekmadienį, balandžio 20 d.

HIGH SCHOOL AUDITORIJOJ (THOMAS PARK), SO. BOSTONE

3 val. po pietų. Vaidinama

„AUŠROS SŪNŪS“

Vaidina Worcesterio Dramos Studija Režisuoja HENRIKAS KACINSKAS Dailininkas Viktoras Andriusis.

Bilietai iš anksto gaunami Minkaus gėlių parduotuvėje (Baltic Florists), 502 E. Broadway, So. Bostone. Vaidinimą ruošia Liet. Radio Korp., vadovaujama Stepono Minkaus.

Visi lietuviai maloniai prašomi dalyvauti.

KAN. MYKOLAS VAITKUS

vyresniosios kartos poetas, balandžio 27 d. "Aidu" vakare skaitys savo kūrinius.

DAINOS IR LITERATŪROS VAKARAS

Balandžio 27 d. 4 val. pp.

Šv. Juozapo parapijos salėje (1080 Willoughby Ave., Brooklyn)

Rengia Tėvų Pranciškonų Spaudos Centras

Programoje dalyvauja

SOLISTAI:

Juzė Augaitytė

Stasys Baranauskas

RAŠYTOJAI:

Jonas Aistis, Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys, Vlada Proščiuonaitė ir Mykolas Vaitkus.

Po programos

BUFETAS IR ŠOKIAI

BILIETAI — \$1.50